

ת"פ 44877/06/13 - מדינת ישראל נגד אמיל רפאילוב

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

15 אוקטובר 2018

ת"פ 44877-06-13 מדינת ישראל נ' רפאילוב (עצור בפיקוח) ואח'

לפני כבוד השופטת ורדה מרוז - סג"נ
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד גלעד ארליך ולירון שטרית - פמ"מ
נגד
הנאשם
אמיל רפאילוב (עצור בפיקוח)
ע"י ב"כ עוה"ד אמיר נבון ויורם שפטל

הכרעת דין

כללי

1. משטרת ישראל יזמה מבצע המכונה "חוצה ישראל", ללכידת עבריינים שהוגדרו "יעד משטרתי". המבצע בוצע באמצעות סוכן סמוי, עבריין רב מעללים, אשר כילה את רוב שנותיו בבית הכלא, כ - 32 שנים במצטבר, ושמו שמעון ביטון (להלן: "**הסוכן**"). הסוכן גויס למשימה מבין כתלי הכלא ולשם כך, דאגה המאשימה לשחררו שחרור מוקדם מהכלא באמצעות וועדת השחרורים. הסוכן חתם על הסכם הפעלה (ת/1), בגדרו התחייב לבצע את תפקידו ולהביא להפללת עבריינים בהתאם להנחיות מפעיליו אגב שמירת אמונים לתפקיד. בתמורה, התחייבה המשטרה לתגמלו בכספים, דיור ומתן אמצעים. כן, דאגה להכניסו לתכנית להגנה על עדים בגדרה זכה להגנה מלאה מטעם מדינת ישראל, הן בתקופת מתן העדות, הן לאחריה.

להבטחת התנהלותו התקינה של הסוכן, מינתה המשטרה שוטר ששימש כסוכן סמוי שכינויו 'יוסי' (להלן: "**יוסי**"), אשר ליווה את הסוכן לאורך הדרך, נכח במרבית מפגשיו עם הנאשם, הבטיח את תקינותם ומסר עדויות לגביהם. הסוכן ויוסי (יכוננו יחדיו להלן: "**הסוכנים**") הודרכו לבצע עסקאות בתחום הסמים והאמל"ח להשגת יעדיהם.

2. פעילות הסוכן הניבה כתבי אישום כנגד עבריינים שהוכרו כ'יעד' על ידי המשטרה, בעיקר בתחום הסמים. ביניהם, עבריין ששמו יחזקאל גבריאל (זונשווילי) (להלן: "**יחזקאל**"), אשר הורשע בעבירות ייבוא סמים שביצע בשיתוף עם הסוכנים ועל בסיס מתווה הזהה לזה שהופעל בעניינו של הנאשם. יחזקאל נדון והורשע (על ידי מותב זה) בת"פ 56235-06-13 **מדינת ישראל נ' גבריאל** (להלן: "**עניין יחזקאל**") בביצוע שתי עבירות שעניינן סחר וייבוא סמים בשיתוף עם הסוכנים; הראשונה, סחר וייבוא סמים, התבצעה בין התאריכים 26.12.12 ל- 22.1.13 והשנייה, ניסיון לייבא סם, בין התאריכים 24.4.13 - 26.4.13. על יחזקאל הושטו 6 שנות מאסר. ערעור שהוגש מטעמו על הכרעת הדין ועל גזר הדין לבית המשפט העליון - נדחה (ע"פ 307/17 **יחזקאל גבריאל זונשווילי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 21.03.2017) - להלן:

"הערעור בעניין יחזקאל". פעילות הסוכנים עם יחזקאל קדמה לפעילותם עם הנאשם. בין יחזקאל לנאשם הייתה היכרות מוקדמת ושניהם הכירו היטב את הסוכן, משכבר הימים. שמו של יחזקאל עלה מעת לעת בשיחות שניהל הסוכן עם הנאשם ועל כן, הובא עניינו בהרחבה.

3. כתב האישום מייחס עבירות לשני נאשמים: הנאשם 1 אמיל רפאילוב (להלן: "הנאשם"), אשר לו מיוחסים שבעה אישומים בגין מגוון עבירות בהן, סחר בנשק, קשירת קשר לביצוע חבלה בכוונה מחמירה, סחר בסם מסוכן (3 עבירות), נהיגה תחת השפעת סם (2 עבירות), ניסיון לסחור ולייבא סם ועבירת איומים. לנאשם 2, עפר דורי (להלן: "דורי") יוחסו עבירות של סחר בסמים. הוא הודה בביצוע ונדון ל-26 חודשי מאסר, לרבות עונשים נלווים. בין היתר הורשע דורי במכירת סמים לנאשם. על כך בהמשך.

ההליך

4. סמוך לפני חודש אוקטובר 2012 שוחרר הסוכן מהכלא, אז החלה חקירה סמויה נגד הנאשם (ואחרים) בשיתוף עמו. החקירה הסמויה הסתיימה במעצרו של הנאשם בתחילת חודש מאי 2013, אז הפכה החקירה לגלויה. כתב האישום הוגש בחודש יוני 2013.

5. התביעה החלה בהבאת ראיותיה בתאריך 2.2.14. הסוכן שימש עד תביעה מרכזי ועדותו נמשכה כ-4 חודשים ונפרסה על פני חמישה מועדים, שעות ארוכות בכל מועד. משסיים את עדותו ומיצה את חובותיו כלפי המשטרה, עזב הסוכן את ישראל והעתיק את מגוריו למקום לא נודע, במסגרת תכנית להגנת עדים. בדיעבד התחוור כי מדובר בתאילנד. עדים רבים נוספים העידו מטעם התביעה ובהם הסוכן הסמוי יוסי, מפעיליו של הסוכן, רס"ב אבי נידם ורפ"ק ליאון הירש ואנשי משטרה נוספים.

6. בתאריך 22.10.15 נפתחה פרשת ההגנה בעדות הנאשם, אשר נפרסה על פני חודשים עד לסיומה בתאריך 2.2.16. אז, ולאורך תקופה כבת שנה(!) עתר הנאשם לדחיית מועדי דיונים שנקבעו להבאת ראיותיו, לשם גיבוש המשך הגנתו וכן, על רקע התרופפות מצב בריאותו.

7. בתאריך 10.1.16 הגישו סניגורי הנאשם בקשה להחזיר לדוכן העדים את הסוכן, כעד תביעה. הבקשה נדחתה, ככל שהדבר נגע לזימונו כעד תביעה אולם הותר זימונו **כעד הגנה**, אם וכאשר יאותר, עד לסיום ההליך (מקום מגוריו לא נודע אותה עת).

8. בתאריך 7.2.16 הגישו סניגורי הנאשם, עו"ד יוסי זילברברג ואמיר נבון, בקשה לשחררם מייצוג. הבקשה נדחתה. בהמשך, שבו ובקשו לשחררם מייצוג, על רקע חילוקי דעות שהתגלעו בינם לבין הנאשם. סופו של יום, עו"ד זילברברג שוחרר מייצוג הנאשם ועו"ד אמיר נבון המשיך לייצגו ביחד עם עו"ד יורם שפטל שהצטרף לייצוג.

9. אגב 'דשדוש' פרשת ההגנה, התרחשו שני אירועים מכוננים לדידו של הנאשם; הראשון, הסוכן התקשר במפתיע לקרוב משפחה של הנאשם, מר ריצ'ארד חודאטוב והודיעו כי ברשותו לכאורה, קלטות שהקליט בסתר את דברי מפעיליו המשטריים, רפ"ק ליאון הירש ורס"מ אבי נידם, וכן את דברי עו"ד ארליך, בא כוח המאשימה. הסוכן גרס (בגרסה כבושה) כי הוא הודרך לשדל את הנאשם לבצע העבירות ופעל על פי הנחיות מפעיליו. הסוכן דרש סכום של 100,000 דולר במזומן בתמורה להעברת הקלטות

עמוד 2

לכאורה לידי הנאשם. למיטב הידיעה, לא שולם לסוכן מאומה (כך על פי המוצהר) ובפועל, לא הוצגו קלטות התומכות בגרסתו הכבושה. האירוע השני התרחש סמוך לאחר ההתקשרות המתוארת, כאשר פורסם בתקשורת כי הסוכן נעצר בתאילנד בחשד לביצוע מעשה רצח (של אדם ישראלי) וביתור גופתו. בהמשך, הורשע הסוכן בעבירת רצח בגין המעשה המתואר ונכון לעת הזו, הוא עצור בתאילנד, ממתין לגזר דינו, על פי מיטב הידיעה.

10. על רקע העובדות המתוארות, עתר הסניגור, עו"ד שפטל, לזמן את הסוכן כעד הגנה, בהתאם להחלטה שניתנה, לבקשת הסנגורים לעיל. בתום מאמץ ניכר שהשקיעה המאשימה (ופרקליטות המדינה) אל מול רשויות תאילנד, הוחזר הסוכן לדוכן העדים כעד הגנה ובתאריך 27.9.17 העיד ממקום מעצרו באמצעות ווידאו קונפרנס. בין לבין העידו קרובי משפחתו של הנאשם ובהם חודאטוב, אודות המגעים שקיימו עם הסוכן עובר לעדותו כעד הגנה.

11. עו"ד שפטל עתר לבית המשפט להורות לרשויות בתאילנד להמציא טלפון 'פרטי' של הסוכן, אשר לטענתו, נתפס על ידן ובאמצעותו הקליט לכאורה את שיחותיו הנטענות עם מפעיליו. להבהיר, תחילה גרס הסוכן בעדותו כעד הגנה, כי החזיק קלטות ובהן השיחות המוקלטות ולאחר מכן הוסיף, כי הקלטות אלו הוחזקו גם בטלפון פרטי שהיה ברשותו. בגרסה 'כבושה על כבושה' הוסיף, כי הקלטות נמסרו על ידו לאחיו, אשר איבד אותן. לא הובאו ראיות להוכחת מי מהטענות המפורטות. בקשת הסנגור נדחתה. בכך הסתיימה פרשת ההגנה.

12. בתאריך 21.2.18 הגישה התביעה את סיכומיה בכתב. הסניגור סיכם בעל פה בשני מועדים, בתאריכים 7.5.18 ו- 10.5.18, ולתביעה ניתנה הזדמנות להשיב בקצרה לטיעוניו. עד כאן השתלשלות ההליך.

מבנה הכרעת הדין

13. הואיל והתביעה סומכת ראיותיה על עדות הסוכן, תיבחן תחילה מהימנותו אל מול מהימנות הנאשם. כן ייבחנו יחסי השניים, המהווים מסד לפעילות הסוכנים. פעילותם של אלו תיסקר על פי סדר כרונולוגי, אולם הדיון באישומים ייעשה בהתאם למשקל שייחסה המאשימה לכל אחד מהם, אשר על פיו הופעלו הסוכנים (מבלי להקל ראש בחומרת מי מהאישומים).

14. עסקת ייבוא הסמים עמדה במוקד פעילות הסוכנים והם הקדישו לה חלק ניכר מזמנם. לפיכך, פעילות זו תידון תחילה - נושא האישום השישי. לאחר מכן, יידונו עבירות האמל"ח וקשירת קשר לביצוע פשע (אישומים 1 ו- 5) ולבסוף, עבירות הסמים (אישומים 2,3,4). תחתום את הכרעת הדין עבירות האיומים (אישום 7) ומילות סיכום.

על מהימנות הסוכן והנאשם

15. הסוכן, עברין בכל רמ"ח אבריו, אשר לאורך שנים צבר הרשעות בעבירות חמורות. מעולם לא הונחלו לו ערכי מוסר ונורמות התנהגות מקובלות. את משימותיו ביצע בדבקות והקפדה כדי לזכות בחירותו וליהנות מהתמורה הכספית שהובטחה לו. למען מטרות אלו מעל באמון חבריו. גרסותיו תיבחנה בזהירות

ובקפידה הראויה לנסיבות המתוארות.

16. כעברין חסר תקנה, בקשה המשטרה להבטיח את תקינות פעילותו של הסוכן באמצעות פיקוח הולם. על כן, הפעילה המשטרה שוטר סמוי, יוסי, אשר ליווה את הסוכן ופעל עמו בצוותא. כן, הורכבו על גופו מכשירי האזנה (למעט שתי הזדמנויות בהן הדבר לא הסתייע) לתייעוד שיחותיו עם הנאשם. אבי נידם פיקח על הפעילות ותיעד אותה בדוחות מעקב שוטפים, בסיומה של כל פעילות.

17. עדותו של הסוכן בבית המשפט עלתה בקנה אחד עם תכן שיחותיו המוקלטות ונתמכה בעדותו של יוסי ובראיות חיצוניות. בעדותו, התגלה הסוכן כאדם בעל זיכרון חד, היגיון ושכל ישר. עדותו היתה עניינית, סדורה ומדויקת. אמנם, הסוכן הוא בן בלייעל, אולם את העובדות מסר כסדרן ועל פי הגיון. נמצאו להן, כאמור, תימוכין בראיות חיצוניות ובעדויות אנשי המשטרה.

18. ערה אנוכי למהלך המפתיע של הסוכן, לקראת סיום ההליך, כאשר ביקש להטות את גרסתו לזכות הנאשם, כנגד תשלום סכום נכבד. הגרסה כבושה ואינה נתמכת בראיות, שכן הקלטות הנטענות לא הוצגו. תירה מזו, בפועל, אין בגרסה החדשה כדי לשנות את העובדות כפי שהעיד עליהן הסוכן כעד תביעה ועל כן, אין בה כדי לתרום להגנת הנאשם.

19. שוכנעתי, מעבר לכל ספק סביר, כי גרסת הסוכן כעד תביעה מהימנה ונתמכת בראיות אובייקטיביות. למען הסר ספק יודגש, כי אין ליחסיו 'הפנימיים' של הסוכן עם מפעיליו, עליהם העיד כעד הגנה, משקל. במבחן הראיות, הוצגו ראיות מהימנות ומפילולות, העומדות במבחן החוק וההלכה הפסוקה. עם זאת, לטענת ההדחה אשר בפי הנאשם ומשקלה, אדרש בהמשך בהרחבה.

20. עדות הנאשם מנגד, הייתה מבולבלת, שבירה והוצגו בגדרה גרסאות סותרות. ניכר עליו שהתקשה להתרכז, קפץ מעניין לעניין ולא השכיל להציג גרסה קוהרנטית. הכעס, הזעם והתסכול על עצם מעמדו כנאשם בהליך משפטי, בגדרו מיוחסות לו עבירות חמורות, השפיע על הלך רוחו והתבטאויותיו. לנאשם תלונות קשות נגד המשטרה, הרשויות וכמובן, נגד הסוכן.

כפי שיפורט בהמשך, שינה הנאשם במהלך הדיונים את קו ההגנה, מהכחשה מוחלטת והטחת האשמות כלפי הסוכן כי שיקר במטרה להפילול, לגרסה לפיה הודה בעובדות רבות בנימוק כי שיתף פעולה עם הסוכנים בידעו כי כוונתם להפילול ומתוך רצון 'לעלות' עליהם ועל מפעיליהם.

21. בחינת עדויותיהם של הנאשם מזה והסוכן מזה, מלמדת על סבירותה ומהימנותה של גרסת הסוכן אל מול עמימותה של גרסת הנאשם, אשר אינה עולה בקנה אחד עם ההיגיון והמציאות.

על יחסי הסוכן והנאשם

22. הסוכן, כאמור, עברין בעל עבר פלילי עשיר. הוא דמות מוכרת בעולם הפשע וקשריו עם עבריינים 'כבדים', הדוקים.

23. הסוכן גרס כי הכיר את הנאשם מילדות, היה חברו הטוב ומאז ומתמיד שמר עמו על קשרים אמיצים:

"אני ואמיל מכירים מגיל 15 בערך, היינו בבית ספר ביחד ומכיר אותו מעולם העבריינים, גם מאחורי הסורגים, גם מבחוץ...אנחנו חברים, היינו אחים ופגעתי בחבר הכי טוב שלי, באח שלי, פגעתי בו, עשיתי דבר לא מקובל בעולם, אבל זה מה שיצא בסוף" (פרוטוקול מיום 1.9.14 עמ' 161 ש' 28-29, עמ' 162 ש' 1-2).

24. בעדותו, הטעים שוב ושוב, את יחסיו הקרובים עם הנאשם, אשר היה לו כאח, תמך בו כספית ועמד לצדו. חרף זאת, משהוצעה לו חרות ולצדה, טובות הנאה - נסוגו החברות והנאמנות והסוכן הפנה לנאשם עורף וניצל לרעה את יחסיו עמו. הסוכן אישר, כי התנהגותו זו חורגת אף מקוד התנהגות מקובל בקרב עבריינים.

הרשעתו בעבירה של רצח אכזרי בתאילנד - חמורה ככל שתהא - אין בה כדי להשליך, למצער לא באורח ישיר, על בחינת מהימנותו וקשריו עם הנאשם - סוגיות שיש לבחון על פי הראיות שהוצגו בהליך. עם זאת, מעשהו הנפשע מבסס את הידוע קודם לכן, כי הסוכן נעדר ערכי צדק ומוסר, אין הוא ירא את החוק.

25. הסוכן נמצא מתאים לתפקידו על ידי צוות מקצועי שבחן אותו. הוא הוכשר לשמש כסוכן על ידי השוטר אבי נידם (להלן: **"נידם"**) אשר ליווה את פעילותו לכל אורכה ותיעד אותה. לדברי נידם, היה זה הסוכן שהעלה את שם הנאשם כ'יעד', עוד בעת שהותו בכלא, טרם שחרורו והפעלתו:

"השם של הנאשם עלה עוד בשיחות המקדימות להפעלה. הוא (הסוכן - ו.מ.) העלה אותו כמי שיוכל לבצע פעילות כנגדו וידע לציין תמיד שזה חבר קרוב שלו. מצד שני הוא גם ציין כמה הוא מסוכן וחושש לצאת נגדו וניסה לקבל כמה בטחונות מאיתנו במידה ויפיל אותו (דגש לא במקור)". נידם הוסיף כי **"מבדיקה במערכות מצאנו שהוא נאשם ראוי מאוד שנפעל כנגדו ולמעשה בעקבות כך הוכנס (הסוכן - ו.מ.) לתכנית ההפעלה"** (פרוטוקול מיום 23.12.14 עמ' 273 ש' 10-12).

26. נידם הסביר כי למען שחרורו המוקדם מהכלא, והטיפול בבנו יחידו שעמד לחוג בר מצווה, היה הסוכן נכון לפעול גם נגד חברו הטוב, הנאשם:

"המניע שלו להיות סוכן סמוי היה כמובן לצאת מבית הסוהר כשהמטרה העיקרית שלו זה לקחת אליו את הבן שלו שהיה חי באותה עת אצל אחות שהיא דלת אמצעים, אישה חולנית והוא ידע שהבן גדל בתנאים ובמקום ללא תנאים סבירים לילד. והוא רצה למעשה שהילד יעבור ברית ולחגוג לו בר מצווה" (פרוטוקול מיום 23.12.14 עמ' 277 ש' 25-28).

27. משיחותיו המוקלטות של הסוכן עם הנאשם עולה היכרות עמוקה ורבת שנים בין השניים. הנאשם הכיר היטב את הסוכן, על חולשותיו ונטיותיו להסתבך בעבירות. הוא ראה בו אדם פזיז ונמהר. עם זאת, היה הסוכן יקר לליבו והוא קירב אותו אליו.

28. המשטרה הייתה מודעת ליחסיהם הקרובים והמיוחדים של הנאשם והסוכן ולא מן הנמנע שמהטעם הזה, בחרה לגייס את הסוכן. ראה דברי נידם:

"ש. האם אתה ידעת משמעון שמי שעזר לו לקנות בקנטינות, לברית ולבר מצווה ולתת לו כסף, האם ידעת שאמיל עזר לו בכל זה."

ת. ידעתי שאמיל תמך בו הרבה פעמים במהלך חייו" (פרוטוקול מיום 23.12.14 עמ' 278 ש' 1-3).

29. הסוכן תיאר את הנאשם כאדם הנטוע עמוק בעולם העבריינות, מקיים קשרים עם עבריינים ומסוכסך עם רבים. בנוסף אישר, כי הנאשם מכור לסמים קשים, על אף שהדגיש את יכולתו לתפקד ולשלוט על סביבתו, אגב צריכת הסמים:

"הוא כל הזמן מסומם והוא בפוקוס. יש לו סכסוכים ואויבים, הוא מתון עם עצמו, הוא חושב עם עצמו. כל דבר שהוא מוציא מהפה הוא חושב, כל טלפון שמתקשרים הוא עונה, כל הזמן הוא חושד שיש לו הקלטות בבית, מסביב.הוא משתמש כבד בסמים, הוא לא משתמש שנה שנתיים, שכן אדם מאבד את עצמו, לאבד את הראש, הוא לפעמים לא ישן 3-4 ימים והוא בפוקוס.." (פרוטוקול מיום 26.11.14 עמ' 218 ש' 25).

ובמקום אחר:

"הסוכן: הוא מסטול, הוא כל רגע נכנס דופק פס...מריח כל רגע...כל היום הוא מסטול, אתה לא רואה איך העניים שלו?

יוסי: אני יודע, זה שהוא מסטול אני יודע, ראיתי, הוא גם אמר 'אני כבר כמה ימים על חומר...' (עמדה 13-1-774 עמ' 22, 23).

30. הסוכן הטעים בעדותו את אמצעי הזהירות הקפדניים בהם נקט הנאשם כדי להגן על עצמו. הוא נהג לשוחח בקודים ופנטומימה והקיף עצמו ב'שומרי ראש' מקרב בני משפחתו, אשר רק עליהם סמך. את הסוכן קירב אליו הנאשם לאחר ששחרר מהכלא והפכו לבן לוויה. ראה דברי הסוכן:

"אמרתי שהוא (אמיל הקטן - קרוב משפחה של הנאשם - ו.מ.) שומר ראש כי הם יושבים איתו, הוא לא יוצא לבד מהבית רק אם יש איתו מישהו כמוני, אז הוא יוצא מהבית לבד, הוא יודע שאני והוא יכולים להתמודד עם עולם של פשע, עם מלחמות והכל" (פרוטוקול מיום 26.11.14 עמ' 221 ש' 3-5).

31. הסוכן העיד בהרחבה על הקרבה הרבה בינו לבין הנאשם. הוא אישר כי על רקע יחסיהם הקרובים, הוא הציע לנאשם בשנת 2008 לפגוע ב"איסקובים", חבורת אנשים, אשר נחשדה על ידי הנאשם כי פגעה בו ופצעה אותו אנושות. הצעת הסוכן עלתה סמוך לאחר ששחרר ממאסר קודם כמחווה לחברותם וכדי לנקום בפוגעים בגין פציעתם את הנאשם:

"הצעתי את עצמי לעשות את המעשה הזה כי הייתי חבר שלו, בזמן שהוא היה פצוע ושרוף. השתחררתי מהכלא, חשבתי שכן אנחנו עבריינים, אנחנו פושעים וצריך לעזור לחבר...אני מאשר שהצעתי את זה" (פרוטוקול מיום 26.11.14 עמ' 211 ש' 4-6).

הסוכן אישר - בתשובה לשאלות הסנגור - כי בעבר הרחוק הציע לנאשם להצטרף אליו לעסקאות יבוא סמים. הלה דחה את הצעתו, כי לא היה כשיר לכך אותה עת:

"שאלתי אותו אם הוא רוצה להיכנס שותף עם הקראג'ים. הוא לא היה במצב של לעשות עסקים. הוא היה פצוע מאוד" (פרוטוקול מיום 26.11.14 עמ' 211 ש' 14-15).

32. עולה אפוא תמונה של זוג חברים אשר צמחו בעולם הפשע; הנאשם מתוכם, יציב, מבוסס כלכלית ומאוד זהיר והסוכן, מתוכם אף הוא, ברם פזיז, נמהר, נתמך ונעזר בנאשם. יחסיהם הקרובים והמורכבים של השניים הם המסד לפעילות הסוכן.

33. הנאשם התנער מיחסיו הקרובים עם הסוכן והכחיש את קיומם, אגב שהציג מצג שקרי לפיו, מדובר ביחסים מרוחקים ומנוכרים. הנאשם גרס כי ניהל אורח חיים נורמטיבי, כי הוא אדם 'ישר דרך' וללא זיקה לעולם הפשע, זאת להבדיל מהעבריינות המובהקת של הסוכן:

"זה לא מתאים לערכים המוסריים שלי, לא לחינוך שקיבלתי בבית ובכלל לא לאופי שלי. זה לא מתאים לי. גם לא הייתי צריך את זה מבחינה כלכלית, אין לי צורך בזה. ידעתי שיש משטרה מאחורי העניין הזה, אמרתי את זה ורואים את זה בתמלילים. חודש, חודשיים לפני זה, שלושים פעם אמרתי לו, הוא ידע ולא מנע, כל העדות של שמעון הייתה שקרית. לא למדתי איתו בבית ספר, לא מכיר אותו. כל חיי ראיתי אותו פעמיים לפני ההפעלה הזו. פעם אחת בשנת '92, '93, לא...."

הוא כל היום מדבר על פשע, דברים שאותי לא מעניין לשמוע. אני לא חי בסגנון הזה. אני מקווה שתראי את החברים שלי פה ותביני שזה לא העולם שלי. הוא לא העולם שלי, למרות שאני מכיר את העולם הזה, אני מכיר את כל העולמות, את השכונות, אני מכיר את כל שכבות החברה..

אנחנו מייבאים אלכוהול לרוסיה מכל העולם. יש לנו מפעלי בירה, בארות מים. למען האמת, לא רציתי להשמיע אותם, כי אני מתנהל בשנים האחרונות כמו סוכן מוסד. את לא משאירה לי ברירה אז אני עונה.. " (פרוטוקול מיום 18.12.15 עמ' 443 ש' 25).

34. דא עקא, דבריו אלו אינם מתיישבים עם דברים שאמר לסוכן בשיחותיו המוקלטות, המפריכים את גרסתו כפי שמסרה בבית המשפט, לפיה ניהל אורח חיים נורמטיבי. שם, התרברב הנאשם לפני הסוכנים על פעילותו העבריינית, על יכולתו לחמוק מידי החוק בשל זהירותו הרבה:

"...בוא תשמע, הוא לא יודע מה אני יודע בחיים שלי, מה עשיתי הרבה עבריינים במדינת ישראל לא עשו, אתה מבין? אני הייתי כל יומיים הייתי דופק שודים, מסיכות בא נכנס, אתה מבין, אתה מבין? שודים, שודים (לא ברור)... היו מתים משטרת ישראל, מצצו לי את הזין, אתה מבין? זינתי את אמא של משטרת ישראל, את היחאב"ל, את הגרמנים, את מי שאתה רוצה, הבנת? אני מדבר יעני ולא עושה, אני עושה ולא מדבר, זה מה שאני אוהב...אתה צוחק.. " (שיחה 387 מיום 1.5.13 עמ' 28-29).

35. הנאשם אישר בשיחה מוקלטת כי הקפיד על סגנון חיים זהיר, בזכותו שרד. עולה מדבריו, כי חששותיו מפני אוכפי החוק אינם בחלל ריק:

"שמעון, זה ששרדתי..זה רק בזכות ש..אתה יודע, שמרתי על עצמי. הם מתים להשמיד אותי, מתים, הם מתים להשמיד אותי יותר מכלום, אני בין הבודדים במדינה ששמו עליו מיליונים ולא הצליחו לשם אותו בפנים. אתה מבין?אני אשכרה לפעמים אתה יודע...עם עצמי כבר אני בתסביך כבר. הם מתים להעיק זה שתדע, הכלבים מתים..." (עמדה 764-1-12 עמ' 42).

36. גרסתו, לפיה לא היו לו יחסים של ממש עם הסוכן מופרכת בשיחה מס' 764, שם הזכיר לאשתו, כי בשנות ה - 90 ביום נישואיהם, התגורר הסוכן בבית אמו של הנאשם:

"אמיל: את לא זוכרת את זה שהתחתנו הוא היה גר בבית של אמא? לא זוכרת..."

אישה: אצלנו כאילו? אתנו?

שמעון: ביום החתונה שלך...הייתי אצלך בבית, חמותך...מתשעים ושתיים איפה תזכרי?"
(עמ' 9).

אף יחסו החם לסוכן כפי שזה עולה מהתבטאויותיו כלפיו אינו מתיישב עם גרסתו:

"אמיל: אין לי מה...ללמד אותך. אתה, יש לך בעיה, אני אוהב אותך, מכבד אותך, מעריך אותך, הכל, אבל אתה, יש לך בעיה, אתה מקבל...אי אפשר להתחיל איתך משהו, אתה מחר מקבל קריזה הולך עושה טעויות, עושה שטויות, הולך בית סוהר, מה אני? אני לא...אין, לא...חאלס, מספיק!" (עמ' 44).

37. התנהלותו המתוארת של הנאשם תומכת בגרסת הסוכן אודות יחסיו החמים והקרובים עם הנאשם. זה הפגין כלפיו חום, דאגה ותמיכה. כך, בשיחה מס' 270 מיום 7.4.13 אמר הנאשם לסוכן, אגב גיבוש עסקת ייבוא הסמים:

"אמיל: ... אני אותך צריך איתי, אני לא צריך שתלך לבית סוהר עוד פעם חס ושלום."

שמעון: איזה בית סוהר, אני שומר על עצמי חבל על הזמן, מה קרה לך אתה

אמיל: ... וגם אל תהרוס לעצמך..." (שורות 188 - 190).

ובמקום אחר אמר הנאשם:

"... אני איתך הולך באש ובמים...אח שלי, שמעון, ממה יש לי ממה יש לי לפחד אני?אני איתך מדבר, אני איתך הולך עד הקבר עכשיו אני הולך, איך, מה אני מפחד? אין לי פחד, אני אומר לך בשבילך(ממלמל) ובשבילו..." (שיחה 395 מיום 5.5.13, שורות 626-630).

38. דבריו מדברים בעד עצמם. הנאשם ראה בסוכן איש אמונו, אח ורע. הוא נהנה מקרבתו. שיחותיהם נושאות אופי עברייני, תכנים שעניינם עבירות ועבריינים. עם זאת, תהום עמוקה רובצת בין השניים; בעוד שהסוכן ריצה כמחצית מחייו בכלא (וככל הנראה יבלה אף את יתרת חייו בכלא בתאילנד) השכיל הנאשם לשרוד מבלי להיתפס בכף, על אף מעורבותו, כפי שזו עולה מדבריו, בפעילות עבריינית ענפה ומסוכנת.

על רקע מערכת יחסים מורכבת זו, ייבחנו עובדות כתב האישום.

פעילות הסוכנים

39. פעילות הסוכנים בזיקה לנאשם נחלקת לשתי תקופות; בתקופה הראשונה בין התאריכים **23.10.12** - **17.12.13** התמקדה פעילותם בתחום אמל"ח וסמים בישראל. אז, סיפקו הסוכנים לנאשם נפצים (מעוקרים), לבקשתו (נשוא האישום הראשון) וכן, היו עדים לעסקאות סמים של הנאשם עם דורי לרבות

תיווך סם לסוכן (אישומים 2,3). בתום תקופה זו, חלה אתנחתא בפעילות הסוכנים מול הנאשם, עקב נסיעתו הבלתי צפויה (לדידם של הסוכנים) לחו"ל, מבלי שידע אותם ותוך ניתוק מגע עמם. לקראת סוף חודש מרץ 13' חידש הנאשם את הקשר עם הסוכן, עם שובו מחו"ל, אז החלה התקופה השנייה, אשר במהלכה ביצע במעמד הסוכנים, עסקת סמים עם אדם בשם סימנטוב (בתאריך 7.4.14) (האישום הרביעי). סמוך לאחר מכן, מסר הנאשם לסוכן חומר נפץ (תאריך 9.4.13) (אישום חמישי). הפעילות הסתיימה בביצוע העבירה של סחר בסם וניסיון לייבא סמים אשר תחילתה ב-1.5.13 וסיומה ב-21.5.13 עם מעצר הנאשם (אישום שישי).

האישום השישי - ניסיון לייבא סמים

40. כתב האישום מפרט העובדות להלן:

- א. בתאריך 1.5.13 נפגשו הסוכנים עם הנאשם בתחנת דלק סונול בצומת גלילות. בשיחה עם הסוכן אמר לו הנאשם ביחידות כי יש לו מכר המתגורר באמסטרדם, ויש בידו לספק לסוכן סם מסוכן מסוג MDMA במחיר הנע בין 4,500 - 5,000 יורו לקילוגרם (להלן: "**ספק הסמים**"). הנאשם ציין כי שווי הסם בארץ, אם ימכר, יעמוד על סך של כ-300,000 ₪ לקילוגרם.
- ב. בתאריך 5.5.13 נפגשו הסוכנים עם הנאשם בבית קפה בחוף הים בקרית ים. אז, תיאר הסוכן לנאשם את תכניתו לייבא סם מסוג MDMA באמצעות בלדרית, דיילת בחברת תעופה זרה אשר ליוסי קשרים עמה ובאמצעותה ניתן יהא לייבא ארבעה קילוגרם סם לישראל. הסוכן ציין כי בכוונתו לממן קילוגרם אחד מתוך הסם שייובא. בתגובה, אמר הנאשם לסוכן כי הוא יבחן האפשרות להצטרף לעסקת הסמים כשותף, או לחילופין ידאג לארגן משקיעים אשר יממנו חלק מעסקת הסם.
- כ. התעניין הנאשם בקשריו של יוסי עם הדיילת-בלדרית (להלן: "**הבלדרית**"). הסוכן והנאשם קבעו לשוב ולתאם את המשך קידום עסקת הסמים.
- ג. בתאריך 7.5.13 נפגשו הסוכנים עם הנאשם בחוף "מציצים" בתל אביב. באותו מעמד עדכן הסוכן את הנאשם על מועד יציאתו של יוסי לחו"ל, לצורך ביצוע עסקת הסמים, ביום 21.5.13. הנאשם שב והביע נכונותו לתור אחר משקיעים למימון העסקה והוסיף, כי ספק הסמים הביע רצונו להצטרף כשותף לעסקה.
- ד. בתאריך 16.5.13 התקיימה פגישה נוספת בין הסוכנים לנאשם. הנאשם הודיע לסוכן כי יממן קילוגרם אחד וספק הסמים בחו"ל יממן שני קילוגרמים נוספים, כך שכמות הסם שתיובא תגיע ל-4 ק"ג (בהתחשב בהצהרת הסוכן כי יממן קילוגרם אחד). עוד ציין הנאשם, כי על יוסי, אשר היה צפוי לבצע העסקה בחו"ל, לשלם לספק הסמים סכום של 10,000 יורו עבור חלקיהם של הנאשם והסוכן בעסקה, קרי בעבור 2 ק"ג.
- ה. הנאשם שאל את הסוכן כמה כדורים ניתן יהיה להפיק מכל קילוגרם של סם מסוג MDMA ונענה כ-8,000 כדורים. הנאשם הוסיף כי הוא ידאג להפצתם. בתום הפגישה סיכמו השניים לעמוד בקשר בנוגע להמשך תכנון העסקה.
- ו. בתאריך 19.5.13 נפגש הנאשם עם יוסי ומסר לו סכום של 2,800 יורו בצירוף 4,600 ש"ח אותם הורה לו להמיר ליורו. הנאשם ציין כי הכסף מיועד לתשלום חלקו בסמים. כן הוסיף, כי במידה ויחסר

כסף בגין חלקו, הוא יושלם על ידי ספק הסמים ועל יוסי לשלם לספק הסם בגין חלקו של הסוכן סך 5,000 יורו נוספים.

ז. באותו מעמד, מסר הנאשם ליוסי מספר טלפון של ספק הסמים בהולנד והנחה אותו ליצור עמו קשר במועד הגעתו ולציין לפניו, כי הוא "**החבר של החבר**". בנוגע להפקת הסמים הוסיף, כי הוא ידאג לטפל בנושא.

ח. בתאריך 21.5.13 טסו לבלגיה יוסי ורפ"ק הירש. משהגיעו לעיר אנטוורפן, התקשר יוסי למספר הטלפון שמסר לו הנאשם והציג עצמו כפי שהודרך על ידו. ספק הסמים הורה לו להגיע לאמסטרדם למקום מפגש שנקבע לביצוע עסקת הסמים.

ט. במקום המיועד, העביר יוסי לספק הסמים את המסר ששלח הנאשם לפיו, ירכשו 4 ק"ג סם מסוג MDMA, בתמורה לסך 8,760 יורו. ספק הסמים זעם לשמע דבריו, לנוכח התחייבות הנאשם להעביר לו את הסך 10,000 יורו. הוא ביקש מיוסי לקשר אותו עם הנאשם, ויוסי עשה כן, אז "הרגיע" הנאשם את ספק הסמים ואמר ליוסי "**תגיד לו שהכל בסדר**". ספק הסמים התרצה וקיבל מיוסי את הסך של 8,760 יורו. סמוך לאחר מכן, הועבר הסם על ידי ספק הסמים לאנטוורפן, שם קיבל אותו לידי רפ"ק הירש, בתאריך 23.5.13.

י. יוסי ורפ"ק הירש הכניסו את הסם לישראל, בתיאום עם משטרת בלגיה.

41. על יסוד האמור לעיל, נטען בכתב האישום כי הנאשם ביצע עבירה של סחר בסמים במשקל של 4 ק"ג וניסיון לייבאם לישראל.

על הראיות

42. משימת ה'דגל' של הסוכן הייתה כאמור, הפללת הנאשם בעבירה של ייבוא סמים. הסוכן אישר כי הציע למפעיליו לנסות ולהפליל עבריינים (לאו דווקא הנאשם) בעבירות מורכבות של ייבוא סמים להבדיל מעבירות 'פשוטות' של רכישתם. ראה עדותו:

"בזמן ההפעלה שלי הסברתי למשטרה שאם אני סוכן ואני הולך להפליל את החברים שלי, יהיה לי קשה לבוא לבן אדם ולרכוש ממנו סם, כל עוד הוא לא מוכר בפועל בעצמו. אם יש את האפשרות של המשטרה לייבא סמים, זה מה שהיה התפקיד שלי בעולם הפשע, לא לעשות דברים קטן, 5-10 גרם, אלא קילוויטים (צ"ל קילוגרמים - ו.מ.)" (פרוטוקול מיום 26.11.14 עמ' 222 ש' 1-4).

43. סיפור הכיסוי שנבנה היה פשוט; דיילת אוויר דמיונית, ידידה של יוסי לכאורה, הסכימה לשמש בלדרית לייבוא סם בכמות של 4 קילוגרם. הסם ירכש על ידי יוסי מספק הסמים אשר שמו נמסר על ידי הנאשם וכך אף מס' הטלפון שלו ויועבר לידי הבלדרית. בפועל, נשלחו לחו"ל שני שוטרים, יוסי ורפ"ק הירש, לרכישת הסם ותיאום העברתו לישראל, בשיתוף עם משטרת בלגיה. חלקו של הנאשם בעסקה בא לביטוי בתשלום התמורה עבור קילוגרם סם אחד, איתור ספק הסמים ותיאום המפגש בינו לבין יוסי בחו"ל. תכנית דומה הופעלה בהצלחה עם יחזקאל, הגם שהלה היה מעורב ביתר, כאשר הצטרף ליוסי בטיסתו לבלגיה,

יצר בפועל קשר עם ספק סמים מקומי וסייע ברכישתם.

44. חלקן הארי של העובדות המתוארות בכתב האישום, אינו שנוי במחלוקת. על האירועים בחו"ל העידו שוטרי משטרת ישראל, רפ"ק הירש ויוסי. הנאשם לא כפר בהתרחשותם, מה גם שפעולותיהם מתועדות בשיחות מוקלטות ובראיות בדמות כסף ששולם וסמים שנרכשו.

45. התכנית הוצגה לנאשם בהדרגה; בתאריך 2.4.13 הציגה הסוכן לנאשם בקווים כלליים ובתוך כך, הטעים את הצלחתה עם יחזקאל ואף נקב בסכום רווחיו בסך 110,000 ש"ח (שיחה 265 שורה 40). הסוכן הוסיף, כי בידי יחזקאל מכונה לייצור כדורים שכן, הסם שהובא באמצעות הבלדריה לכאורה היה עשוי אבקה.

46. דבריו עוררו את סקרנותו של הנאשם, אשר שאל אודות הבלדריה ("מאיפה מצאת אותה?" - שורה 90), חקר על עלויות וכמויות הייבוא ובירר מה כמות הכדורים שניתן להפיק מקילוגרם סם.

47. כדרכו, נקט הנאשם זהירות, לא הפגין רצון להשתלב בתכנית ואף הזהיר את הסוכן מפני יחזקאל, כלפיו גילה חשדנות. אף ביחס לבלדריה הביע ספקותיו. הנאשם המליץ לסוכן באותו מעמד שלא ליטול חלק בתכנית "עוד פעם אני אומר לך, אני מעדיף לא תרוויח את הכסף הזה, תישאר בחוץ יהיה לך פי מאתיים מזה, בסדר?" (שורה 886). כך תיאר הסוכן בעדותו את תגובת הנאשם:

"כשהוא הבין שיחזקאל בתמונה הוא לא רצה בכלל, הוא שאל וכל הזמן הוא דחה והיה זהיר גם בדיבור שלו, למה אני מתעסק איתו, שאני יכול ליפול לבית סוהר. היו לי איתו מלא שיחות והמון מפגשים, הוא רצה שאשאר קרוב אליו וכל הזמן הוא דחה והיה זהיר גם בדיבור שלו".

הנאשם הזהיר את הסוכן שלא יצטרף לתכנית בשל מעורבותו של יחזקאל. ראה דברי הסוכן:

"אני אמרתי לו שאני מתעסק עם יחזקאל וסיפרתי לו את הקטע שיחזקאל אמר לי מ-5,000 דולר ל-5,000 יורו, הוא אמר לי מה אתה מתעסק עם המלשין הזה."

על רקע עובדות עליו, דיווח הסוכן לנידם בתאריך 4.4.13, כי התכנית עם הנאשם לא 'מסתדרת'. כך ציין נידם בזכ"ד - **"בקשר לעניין שדיברו (ייבוא הסמים) שזה לא מסתדר אבל הוא לא מבין מדוע ולמה אמיל מתכוון בדיוק"**, קרי, עמדת הנאשם בשלב זה לא היתה ברורה. יומיים לאחר מכן, דיווח הסוכן לנידם כי לא הצליח ליצור קשר עם הנאשם חרף ניסיונותיו (זכ"ד מיום 6.4.13). בעדותו הטעים הסוכן כי אין מדובר בהתחמקות של הנאשם:

"הוא לא התחמק ממני, הוא זרם איתי ועשה את מה שהוא מואשם. אני יודע שהוא חזר מחו"ל גם בעסקה האחרונה, הוא זה שיצר איתי קשר, לא אני התקשרתי אליו" (פרוטוקול מיום 26.11.14 עמ' 214 ש' 8-9).

ברם, סמוך לאחר מכן, דיווח הסוכן לנידם כי הנאשם חידש עמו את הקשר והוא נלווה אליו לרכישת סם מסימנטוב (האישום הרביעי, בהמשך יפורט). לאחר מכן, בתאריך 9.4.13, דיווח על עסקת חומר נפץ שביצע עם

הנאשם. יוצא, כי למעט ההפוגה שחלה בפעילות הסוכנים, בעת שהיית הנאשם בחו"ל, נשמר הקשר ביניהם לבין הנאשם ובמהלכו ביצע הנאשם עבירות שונות, **טרם** מעורבותו בביצוע עבירת ייבוא הסמים וללא זיקה אליה.

48. בתאריך 1.5.13 שב הסוכן והעלה לפני הנאשם את נושא התכנית בהדגישו פעם נוספת את הצלחתה עם יחזקאל, לרבות נסיעה נוספת שיזם האחרון, על רקע הצלחתה:

"שמעון: שילמתי לו (ליחזקאל - ו.מ) עוד שלושים וחמש אלף על האירוע... אמיל: על מה?

שמעון:על ההוא על האירוע... יוסי נסע איתו לבלגיה...ההוא (יחזקאל - ו.מ) נסע איתו לבלגיה...הביא לו כסף, הביא לו הכל...נסע איתו...הביא חצי קילו..." (שיחה 387 עמ' 23).

בתגובה, ביקש הנאשם לוודא עם הסוכן כי סיים את עסקיו עם יחזקאל. לאחר שנענה בחיוב, העלה הנאשם **ביוזמתו** האפשרות שהוא יסייע ביבוא הסם בציינו כי יש לו חבר בחו"ל, ספק סמים. ראה דבריו:

"גמרת (עם יחזקאל - ו.מ)? אני ייתן לך סחורה שמה...מתי שאתה רוצה, חמש אלף יורו, ארבע וחצי או חמש אלף יורו.. היום"(שיחה 387 מיום 1.5.13 עמ' 24).

הנאשם הוסיף, כי שוחח עם ספק הסמים ווידא עמו שיש לו 'סחורה' - קרי, סמים. הוא הטעים כי אותו ספק ביקש אף לקחת חלק בעסקה:

"עכשיו ההוא בטח ירצה להרוויח משהו, אני לא יודע אתה תמיד תיקח בחשבון, אני אומר לך...אני איתך פתוח, מדבר אני רוצה שתרוויח, אני אל תדאג לי, אני עושה דברים אחרים, אני רוצה שתתחזק קצת ו...שתישאר גם בחוץ בע"ה, כי אני אומר לך כשאני רואה אותך מתחיל לעשות שטויות..." (שיחה 387 עמ' 25).

בשלב זה, עדיין נמנע הנאשם מלהביע רצון להצטרף לתכנית והסתפק בנכונות שביטא לסייע לסוכן כדי 'להעמידו על הרגליים', בהדגישו את הזהירות שעל הסוכן לנקוט. הוא לא הניא את הסוכן מלקחת חלק בתכנית, אלא עודד אותו להשתתף בה, תוך שהביע דאגתו לעתידו של הסוכן:

"אני אומר לך עוד פעם, תשמרו על עצמכם... אתה רוצה לשמוע לי? ...לא טלפון לא כלום, זה יהיה קשר מחתרתי, אתה מבין? ואם תוכל לעשות את זה, זה יהיה טוב... תתחזק ויש דברים אחרים בעזרת השם" (שם, עמ' 27).

הנאשם ראה בתכנית "קרב קפיצה" עבור הסוכן לעתיד לבוא, כאשר ציין כי בהמשך 'יש דברים אחרים'. בהדרגה, 'שחרר' הנאשם מידע נוסף אודות התשלום לספק הסמים, מיקום המפגש לביצוע העסקה ועוד. בתשובה לשאלותיו של יוסי, הבהיר כי התשלום עבור הסמים יבוצע בחו"ל, "שם". בשלב מסוים, קיבל הסוכן 'רגליים קרות' לכאורה כאשר אמר:

"...אני רוצה להישאר בחוץ... נראה לי אני לא רוצה ללכת לבית סוהר, יש לי ילד בבית...יהיה כסף עוד חודש, עוד חודשיים עוד שלוש, יש לי סבלנות" (שם, עמ' 28).

על כך הגיב הנאשם:

"מיליון פעם אני אומר לך אני רוצה אותך איתי, תעשה קצת פרנסה, ...תשרוד רק תשמור על התחת שלך..." (עמ' 30, הדגש לא במקור - ו.מ.).

49. הנאשם לא הכחיש את תוכן השיחות המתוארות והמוקלטות, אולם גרס כי דבריו 'הוצאו מהקשרם'. לאחר מכן, שינה טעמו וגרס כי פעל למראית עין, ביודעו על מזימת המשטרה להפלילו ורצונו להתחקות אחר זהות רוקמי המזימה נגדו:

"לקחתי על עצמי עול של לבוא שנה בית סוהר, אי אפשר היה להמשיך לחיות כך, זה נמשך כל החיים, 20 שנה וזה לא יכול היה להמשיך כך והלכתי איתו. לא הייתי יכול להגיד לשמעון תשמע אני יודע שאתה במלכוד, אתה הולך ליפול בית סוהר. אני לא ידעתי ששמעון יצא מזה, חשבתי ששמעון גם בפנים. לא האמנתי שיתנו לשמעון ללכת, לסוכן סמוי, אני לא מבין בדברים האלה. אני שב ואומר, מה שקשור לגרוזיני, הכוונה ליחזקאל, אני שמחתי ששמעון אמר לי שהוא נפרד ממנו. שמעון לא עזב אותי דקה, טרפד את כל עולמי" (פרוטוקול מיום 2.12.15 עמ' 485 ש' 10-15).

על גרסה זו שב הנאשם בעדותו פעם אחר פעם.

50. חמישה ימים לאחר המפגש המתואר התקיים מפגש נוסף בין השניים (עמ' יוסי), ביום 5.5.13 (ת/76ב' שיחה 395), אז הרחיב הסוכן אודות הצלחת התכנית עם יחזקאל, סיפר כי הובאו לישראל 3 ק"ג סם ומתוכם קיבלה 'הבלדרית' 1,000 כדורים ובנוסף, שילם לה הסוכן סך 5,000 ₪ עבור ההובלה (שורה 288). כן ציין, כי נותרה בידה כמחצית ק"ג נוסף וכי יחזקאל דוחק בו לבצע יבוא סם נוסף (עובדות שנקבעו כנכונות בהכרעת הדין בעניינו של יחזקאל). הסוכן הוסיף, כי אין לו עניין להמשיך את פעילותו עם יחזקאל (בניגוד למציאות) בהיותו ער ליחסו הצונן של הנאשם כלפיו:

"אני לא רוצה לקחת ממנו, אני לא רוצה שהוא יביא לי, אני לא רוצה שהוא יידע ממני כלום. לא רוצה שום דבר" (שם, שורה 308).

51. הסוכן הוסיף כי בכוונתו 'לשלוח' את יוסי לחו"ל פעם נוספת. אז, לראשונה, גילה הנאשם עניין של ממש בתכנית ושאל: **"לכל אחד כמה יוצא?"** (שם, שורה 332). מיד לאחר מכן, הקשה שאלות שמטרתן להתחקות אחר רווחיות התכנית. ככל שגברה התעניינותו, כך שב והדגיש את אמצעי הזהירות שיש לנקוט, להימנע מלשוחח על הנושא מחשש לציטוטים: **"יש היום ציודים חבל על הזמן... אם הם רוצים אותך הם גם יכולים לעשות... כשאתה רואה את התוצאות אתה נגבב... אז דבר בצורה... תחשוב כל הזמן יש עוד משהו פה"** (שם, שורות 364, 367).

52. לבסוף, הודיע הנאשם לסוכן כי ברשותו כסף לקילוגרם אחד וברצונו להצטרף לתכנית. הסוכן שב והדגיש כי בידי הדיילת להביא ארבעה קילוגרם **"בבונבונירה"** ואף הציג מועדים לכאורה בהם היא צפויה להגיע לישראל, בטווח של כשבוע ימים (שורה 414), אז הפכה התעניינות הנאשם לתכליתית ומעשית:

"טוב, הבנתי.... עד אז צריך להתארגן כאילו?...בסדר, ...איך לסגור עוד איך מתארגנים... הבן אדם שזה שמסדר, הוא בעצמו... הוא בלי כסף. יש לו בעיה גם כן... הוא חייב לאנשים..." (שורות 416-424).

53. הנאשם הדגיש כי אם היה ביכולתו, היה מצטרף לכמות גדולה יותר של ייבוא **"אני הייתי שם חופשי גם את השלוש"** (שורה 440). הנאשם שאל אם מכונת ייצור הכדורים תעמוד לרשותם ונענה בחיוב. הוא הבהיר לסוכן, כי ספק הסם לא מכין את הסם, אלא מקבלו מאחרים ועל כן, התריע כי אינו יודע מראש איזה מחיר ידרוש עבורו (שורה 598-602), אולם התחייב לדאוג לייבוא ארבעת הקילוגרמים של הסם במלואם: **"מחר נסדר את העניין הזה... אני אדאג שישימו את כל הארבע (קילוגרמים - ו.מ.)"** (שורות 618).

54. התנהלותו המתוארת של הנאשם מלמדת על החלטה מושכלת שקיבל להצטרף לתכנית, לאחר ששמע את פרטיה, שאל והתחקה אחר רוחיותה. מרגע שהחליט להצטרף, חילק הנאשם הוראות, ויידא פרטים וגילה מעורבות מלאה, כיאה לשותף.

55. במפגש נוסף שהתקיים ביום 7.5.13 (ת/76ב' הקלטה מס' 400) היה זה הנאשם אשר עדכן את הסוכן, ביוזמתו, כי בתוך יום - יומיים **"תיסגר העסקה"** (שם, ש' 445) והוסיף, לאחר ששמע מפי הסוכן על מועד טיסתו של יוסי, שנקבע לתאריך 21.5.13, כי יוכל לעמוד בלוח הזמנים: **"יש לנו 10 ימים או 8 ימים. אני אסדר את זה, בסדר?"** (שם, ש' 441). בחקירתו הנגדית לא השכיל הנאשם להסביר את פשר התנהלותו המתוארת ותחת זאת, הטיח טענות כלפי המשטרה והסוכן על שהדיחו אותו לדבר עבירה (שם, עמ' 481 ש' 22-26).

56. במפגש הבא בתאריך 16.5.13 עדכן הנאשם את הסוכן כי **"סידרתי שמה הכול"** (ת/76 שיחה 407, עמ' 7) והוסיף כי הספק יממן שני קילוגרמים נוספים **"הוא ... שמה הבנאדם... שמה, שלו, הוא שם שמה שתיים אתה מבין?"**. הנאשם הורה לסוכנים לשלם לספק הסמים סך 10,000 יורו, הגם שהוא עצמו מסר ליוסי כ-4,000 יורו בלבד, בציינו כי ביחס ליתרת חלקו, הוא **"יסתדר"** עם הספק:

"אמיל: הוא, תשמע. אני.. אני יגיד לך ת'אמת. אני יש לי לחץ.. אני יש לי לחץ, אז אני לא יודע, מה שאני יוכל להתארגן, אני יתן לו, אתה מבין? שלוש, ארבע אלף יורו, אנחנו צריכים לתת לו שמה עשר אלף.

שמעון: עשר אלף?

אמיל: עשר אלף אנחנו צריכים לתת לו, אתה מבין? תשע וחצי, עשר. בסדר, שים חמש אתה, לא משנה... אם גם יחסר לי משהו, זה בסדר, אני יסתדר איתו. הוא שם.." (שם, עמ' 9).

57. הנאשם ציין, כי הוא מצפה להודעת SMS מהספק שימציא לו מספר טלפון להתקשרות בהולנד ואכן, פלט מכשיר טלפון שנתפס במכוניתו של הנאשם (ת/63) מלמד על קבלת ההודעה בו ביום ממס' +31633475480 בעל קידומת הולנדית ובה מס' הטלפון לו ציפה.

58. משעומת הנאשם עם העובדות הללו בחקירתו הנגדית (מיום 11.1.16), הוא אישר אותן וגרס כי לא התעניין בתכנית אלא **"קישר"** בין יוסי לבין ספק הסמים בהולנד, פעולה אשר כשלעצמה, לגיטימית בהולנד (עמ' 492 ש' 29-31). בהתייחסו להנחיותיו לסוכנים, כיצד והיכן לשלם לספק הסמים לרבות חלוקת הסם בין השותפים - גרס כי דבריו הוצאו מהקשרם, במסגרת המזימה שרקם נגדו הסוכן.

59. בתאריך 19.5.13 נערך מפגש מסכם בין הנאשם ליוסי, טרם יציאתו לביצוע התכנית. אז, מסר הנאשם ליוסי סך 2,800 יורו ו- 4,600 ₪ במזומן (ת/2 - צילומי השטרות שנמסרו) בעבור חלקו בעסקה. כן המציא לידיו מס' טלפון של ספק הסמים, אותו קיבל כאמור באמצעות הודעת ה-SMS ותיאר את חזונו של ספק הסמים. יוסי שאל אודות שינוע הסם מהולנד לבלגיה והנאשם אמר כי לא תהיה בעיה לעשות זאת בתיאום עם הספק (עמ' 17 ש' 1-16), וכי עליו להציג עצמו לספק כ"**חבר של החבר**".

60. ביחס לפגישה זו עם יוסי, גרס הנאשם כי אמר ליוסי שאינו מעוניין לקחת חלק בעסקת הסמים (עמ' 466 ש' 28) הגם שאישר כי מסר ליוסי מס' טלפון. לגרסתו, בעל הטלפון היה אמור לעזור לסוכנים "להסתדר", הא ותו לא (עמ' 497-498 לפרוטוקול מיום 11.1.16).

61. גרסתו אינה מתיישבת עם התנהלותו המתוארת ואף אינה עולה בקנה אחד עם דבריו המוקלטים. ברי כי תרומתו למימוש התכנית, בדגש על מסירת הכספים בגין חלקו בסמים והמצאת מס' הטלפון של ספק הסמים לרבות התיאומים שביצע עמו, מלמדת על החלטתו ליטול בה חלק כשותף.

62. עובר לנסיעתם של יוסי ורפ"ק הירש לבלגיה, ניסה הסוכן להתקשר לנאשם ללא הצלחה. הסוכן הסביר כי אין מדובר בהתחמקות של הנאשם ממנו, כפי שגרס הנאשם, אלא בכך שבמועד המדובר, שכח הנאשם את מכשיר הטלפון שלו אצל חבר. כן הוסיף, כי סוכם ביניהם שבמהלך ה'מבצע' הם יימנעו מתקשורת באמצעות הטלפון:

"ש. הגיע יומיים לפני 21.5 ואתה מנסה להשיג אותו, ניסיונות כושלים, כל זה מתועד, אבל אני אומר לך שאפילו יומיים לפני הטיסה אם אמיל בא עם אינטרס, הוא מתחמק ממך, לא חוזר אליך.

ת. הוא שכח את הטלפון שלו באיזה בית כמה ימים. זה מה שהוא אמר לי ושאלת את זה בפעם הקודמת.

ש. בזמן שהשוטר יוסי היה בחו"ל אמיל דיבר איתך מה קורה, מה עם הייבוא, עם הסמים, הוא התעניין?

ת. ...אם אני יודע שהכל בסדר ויוסי קיבל את הסמים והוא גם יודע, בדרך לארץ אז לא צריך לשאול, סיכמנו שלא מדברים בטלפונים ולא כלום" (פרוטוקול מיום 22.12.14 עמ' 258 ש' 8-18).

63. יוסי ורפ"ק הירש חזרו לישראל עם הסמים. אלו לא הועברו לרשות הנאשם, מטבע הדברים. יוסי העיד, כי הסמים סופקו לו על ידי ספק הסמים, חברו של הנאשם. הראיות שהובאו בעניין זה מוצקות והנאשם לא כפר בהן. בתאריך 26.5.13 יצר הנאשם קשר עם הסוכן וקבע להיפגש עמו בביתו, בו ביום. בפגישה, הוציא הנאשם מכשיר - חישן לאיתור מכשירי הקלטה וכיוונו לעבר הסוכן. המכשיר צפצף. הנאשם לא הגיב על כך. הוא אף לא שאל מאומה אודות ייבוא הסם, על אף שיוסי הגיע לפגישה.

64. בדרכם חזרה, שוחחו ביניהם הסוכנים אודות התנהלותו המתוארת של הנאשם, אז אמר הסוכן ליוסי שהוא חושש שמא הנאשם חושד בהם, בין היתר, על שום שנמנע מלשאול אודות הסם, על אף שהשאלה

התבקשה. ימים ספורים לאחר מכן, הנאשם נעצר. בחקירתו הוא לא שיתף פעולה ובחר בזכות השתיקה.

65. עד כאן השתלשלות העובדות והראיות להוכחת חלקו של הנאשם בעבירות של סחר בסמים וניסיון לייבא סמים.

המסגרת הנורמטיבית - "סוכן מדיח"

66. הלכת "סוכן מדיח" נסקרה בהרחבה בהכרעת הדין בעניינו של יחזקאל. להלן, תמצית האמור; הדין הנוהג בשיטת משפטנו בסוגיית ההדחה ברור ועקבי. הלכה היא, כי הדחה או שידול למעשה עברייני אינם פוטרים עברין מאחריות פלילית אלא עשויים להביא להקלה מסוימת בעונשו של נאשם (ראה רע"פ 1201/12 קטיעי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (להלן: "פס"ד קטיעי") ע"פ 7830/08 מחאמרה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]; ע"פ 15/78 ביבס נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(3) 64 (1978); ע"פ 360/80 מדינת ישראל נ' אפנג'ר פ"ד לה(1), 228). הלכה זו נותרה על כנה גם לאחר חקיקת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. בע"פ 6097/98 דיין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] נקבע:

"....שידול על-ידי סוכן משטרתי אינו שולל את האחריות הפלילית של אדם, גם אם המשודל היה אדם תמים, שומר חוק, שסוכן היה זה שעורר בו את הרצון לעבור את העבירה. השפעת התנהגות המדיח - מקומה נותר בגזר הדין ולא בהכרעת הדין."

67. דוקטרינת ה-entrapment - "פח יקוש" - הנהוגה בארצות-הברית לא אומצה במשפט הישראלי, ככל שהדבר נוגע לפטור מאחריות פלילית. נמצא, כי הפעלתם של סוכני משטרה סמויים היא בבחינת "רע הכרחי" וכורח לגיטימי במלחמה נגד פשעים חמורים. עם זאת, נדרשו גבולות סבירים ביישומה באופן שאין להפעילה כנגד אדם חף מפשע, אשר אלמלא ההדחה, לא היה מבצע את העבירות:

"אסור אם כן לרשות לעשות ככל שתחפוץ כדי ללכוד עבריינים. הכשלתו של אזרח ישר-דרך והבאתו לידי עבירה היא שיטה נפסדת, והדחתו של אדם בדרך הפרובוקציה היא מעשה פסול מן היסוד. זאת ועוד, אסור לה לרשות לפגוע בזכויות המגיעות לנאשם במטרה להביא להרשעתו בכל מחיר, שכן טוהר ההליך השיפוטי הוא תנאי מוקדם לקיומה של מערכת משפט תקינה אשר בלעדיה אין". (ע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] להלן: "פס"ד יפת").

הכלל הוא, כי אל לה למשטרה להפעיל סוכן מדיח כלפי אדם אלא אם יש בידה מידע מקדים ואמין בדבר מעורבותו בפעילות עבריינית. ר' לעניין זה ע"פ 1223/07 בלדב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] שם גם הוטעם כי יש להימנע מהפעלת אמצעי לחץ ושכנוע מוגזמים:

"כיום מקובלת הנורמה לפיה אל לו לסוכן סמוי לפעול להכשלת אזרח תמים, שאלמלא התערבות הסוכן לא היה מגיע לכדי ביצוע עבירה, ואל למשטרה לשגר סוכן מדיח לאדם אלא אם בידה מידע אמין המחשידו כמי שנוהג לבצע פשעים חמורים מן הסוג המהווה נושא לחקירה, וכאשר השימוש בסוכן הכרחי לצורך קידומה. כן מקובל הכלל כי אל לו לסוכן סמוי להפעיל אמצעי לחץ ושכנוע מוגזמים כדי לשכנע חשוד לבצע עבירה (ענין יפת, בעמ' 364-365 (פסק דינו של השופט ד' לוין); ענין מורי, בעמ' 5; ענין אפנג'ר, בעמ' 232 (פסק דינה של השופטת בן-פורת))."

בע"פ 2681/15 בן שטרית נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 14.2.16] (המערער הורשע במסגרת פעילות הסוכנים במבצע דן) נקבע כי טענת הדחה הנשמעת מפי נאשם מטילה עליו את הנטל להוכיחה:

"יאמר כבר עתה, כי טענה הנוגעת להדחה לדבר עבירה אינה יכולה להיטען בעלמא, ועל הנאשם להוכיח כי הסוכן המשטרתי שידל אותו לבצע את העבירה המיוחסת לו, וכי אלמלא פעולת השידול, לא היה הנאשם מגיע לביצוע אותה עבירה. עוד יש לזכור, כי על פי ההלכה הנוהגת, עצם ההדחה, במידה שזו הוכחה, אינה פוטרת את הנאשם מאחריות פלילית, והיא עשויה לבוא לידי ביטוי בדרך של הקלה בעונש".

בערעור על עניין יחזקאל קבע המשנה לנשיאה (כתוארו אז) השופט רובינשטיין:

"הלכה היא כי דוקטרינת "פח יקוש" לא אומצה במשפט הישראלי, כך שאין ההדחה או השידול למעשה עברייני פוטרים את העברין מאחריות פלילית על ידי זיכוי מאשמה, אלא עשויים להביא להקלה מסוימת בעונשו של נאשם (רע"פ 1201/12 קטיעי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2014); ע"פ 15/78 ביבס נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(3) 64 (1978)...). הסוכן המדיח אינו "שולחו" של העברין במובן הרגיל, אף שלמעורבותו האינטנסיבית בקידום העבירה יש משמעות; לכן האחריות על ביצוע העבירה היא של העברין, והמשמעות ל"זכות" העברין היא בגזירת העונש. טענת השאה, הדחה ופיתוי יש לבחון בזהירות; לא למותר להזכיר כי היא קיימת מראשית האנושות, מאז טען האדם בעקבות האכילה האסורה מעץ החיים כי 'האשה אשר נתת' עמדי היא נתנה-לי מן-העץ ואכל" (בראשית ג', י"ב), והאשה הפילה את האשם על הנחש "הנחש השיאני ואכל" (שם, י"ג)".

סיכומו של דבר - הגנת הדחה אינה פוטרת מאחריות פלילית אף אם הוכחה, אלא מהווה שיקול משיקולי הענישה.

הגנה מן הצדק

68. הדוקטרינה של 'הגנה מן הצדק' מאפשרת ביטולו של הליך פלילי עקב פגם **מהותי** שנפל בו, הסותר את עקרונות הצדק וההגינות המשפטית. דוקטרינה זו הוכנסה למשפט הנוהג באמצעות סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי (התשמ"ד - 1984) כחלק מטענות מקדמיות המהוות עילה לבטלות ההליך הפלילי.

69. אימוץ הדוקטרינה אל שיטת המשפט הישראלית נעשה בפסק דין יפת, בו נקבע רף מחמיר לקבלת טעם מן הצדק - מבחן ה"התנהגות הבלתי נסבלת של הרשות". קרי, רק בנסיבות חריגות בהן התנהגות הרשות מגעת כדי "התנהגות שערורייתית, שיש בה משום רדיפה, דיכוי והתעמרות בנאשם..." - מוסמך בית המשפט להורות על ביטול כתב אישום.

70. בע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ פ"ד נט(6) 776, 806 נקבע מבחן תלת שלבי להחלת הדוקטרינה של הגנה מן הצדק; השלב הראשון, זיהוי עוצמת הפגמים שנפלו בהליך הפלילי במנותק משאלת אשמתו של הנאשם. קרי, השאלה אינה האם הנאשם אחראי לעבירה המיוחסת לו, אלא האם נכון לנהל את משפטו. השלב השני - יש לבחון האם ניהולו של ההליך הפלילי חרף הפגמים שדבקו בו מהווה פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, בשים לב לאינטרס הציבורי אל מול האינטרס האישי של

הנאשם. השלב השלישי מורה על בחינת שימוש בדרכים מתונות לריפוי הפגמים שבהליך הפלילי, תחת ביטול כתב האישום. שני פרמטרים מרכזיים ליישום המבחן התלת שלבי; מפלס ה-"שערורייתיות" של התנהגות הרשות ומידת מעורבות הנאשם, לרבות הזיקה בין פעולותיו לפעולות הרשות.

71. בע"פ 5672/05 **טגר בע"מ נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] נקבע כי יש להחיל את הדוקטרינה של סעד מן הצדק במקרים חריגים בלבד:

"עם כניסתו לתוקף של התיקון לחוק (סעיף 149(10) לעיל - ו.מ.), הפכה ההגנה מן הצדק מדוקטרינה הלכתית לדוקטרינה המוכרת ומעוגנת בספר החוקים. מהלך זה מעורר את השאלה כיצד משפיע התיקון לחוק על היקפה ואופייה של ההגנה מן הצדק, כפי שזו עוצבה בפסיקה עד כה. לעניין פרשנותו של המבחן שנקבע בתיקון לחוק, נכוננו לנו, ללא ספק, עוד עלילות רבות והדעת נותנת כי הפסיקה תאמר את דברה. עיגונה של ההגנה מן הצדק בחוק מפורש והעדפת מבחן ה"סתירה המהותית" על פני מבחנים מצמצמים יותר, אפשר ויסמנו נכונות להרחיב במידת מה את תחומה של ההגנה. עם זאת, נראה כי המחוקק לא התכוון להביא לשינוי דרמטי באופייה של ההגנה. מבין ההצעות השונות שעמדו בפני הועדה כמפורט לעיל, מבחן "הסתירה המהותית" שאומץ בסופו של דבר בתיקון לחוק הוא הקרוב ביותר באופיו למבחן "הפגיעה הממשית" שנקבע בפרשת בורוביץ. לא פגיעה חמורה, ואף לא קיצונית, אלא פגיעה מהותית שהולמת כאמור את "הרף המרוכך" שבפרשת בורוביץ. לפיכך, ספק אם יש בכניסתו של התיקון לחוק משום מהפכה בהשוואה למצב הקיים מאז הלכת בורוביץ. הגנה מן הצדק, כך נראה, הייתה ונותרה טענה שיש לקבלה במקרים חריגים בלבד."

בית המשפט העליון הדגיש אפוא, פעם אחר פעם, כי יש להפעיל הדוקטרינה בזהירות ובצמצום (ע"פ 6922/08 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו]).

72. אף בעניין יחזקאל התייחס בית המשפט העליון לדוקטרינת ה'הגנה מן הצדק' כדלקמן:

"ככלל, פעולתו של סוכן, אשר מעלה חשד להדחה, נבחנת במסגרת דוקטרינת ה"הגנה מן הצדק" המאפשרת לבית המשפט לבטל כתב אישום, כולו או חלקו, במקרים בהם טעמי הצדק וההגנות מחייבים זאת, ובמקרה של "סוכן מדיח", בחינת "ולפני עיוור לא תתן מכשול" (ויקרא י"ט, י"ד). בגדרי אלה נותן בית המשפט דעתו ל"איזון בין הצורך למצות הליכים עם נאשמים לבין זכויות הנאשמים להליך הוגן, והתנגדות להתנהלות בלתי-ראויה של רשויות האכיפה" (ע"פ 6021/11 יוסף נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2014) (השופט ארבל), פסקה 33; ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776, 807 (2005); ע"פ 1224/07 בלדב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2010) (להלן עניין בלדב)). יוטעם, כי כדי להוכיח טענת "סוכן מדיח", ובכך להקים טענת הגנה מן הצדק, יש לעמוד בשני מבחנים: מבחן אובייקטיבי הבוחן את פעולת הרשות ובודק האם נפל פגם חמור בהתנהלותה, ומבחן סובייקטיבי הבוחן את נטייתו הספציפית של הנאשם לבצע את העבירה (ע"פ 1856/10 ספיה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2010)); בהקשר זה הודגש, כי אל לה למשטרה להפעיל סוכן מדיח, אלא אם בידיה מידע אמין המחשיד את הנאשם כמי שנוהג לבצע פשעים מן הסוג מושא החקירה (עניין בלדב; י' נקדימון הגנה מן

הצדק (מה' 2- תשס"ט --- סוף עמוד 8 ---), (228-227). כאמור, על דרך הכלל לא יהא בהפעלת דוקטרינת ההגנה מן הצדק כדי לפטור את הנאשם מאחריות פלילית, אלא שהמשקל שניתן להדחת הנאשם יבוא לידי ביטוי כאמור בעונש שיושט עליו (ע"פ 6097/98 דיין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (1999) (להלן עניין דיין); ע"פ 129/61 שלום נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד טו 2444, 2446 (1961) (להלן עניין שלום)). הקלה זו, כך נאמר, 'מחוייבת היא מטעמים שבצדק, וככל שמפתה יותר, ככל שעזה יותר הלבשת היצר הפלילי על העבריין בידי הסוכן המדיח, כן יש להקל יותר במידת העונש המושתתת על העבריין המודח' (ע"פ 360/80 מדינת ישראל נ' אפנר, פ"ד לה (1) 228, 235 (1980) (השופט - כתארו אז - אלון)). דברים אלה מעוגנים אף בשכל הישר. אינטרס ציבורי חשוב ומרכזי הוא הענשת עבריינים; אך אינטרס חשוב אחר הוא ההגנות כלפי כולי עלמא, ונקיון הליכי האכיפה".

73. החלתה של דוקטרינת ההגנה מן הצדק' בזיקה לטענת 'סוכן מדיח' תיעשה אפוא בזהירות ובקפידה ותוגבל למקרים קיצוניים בהם התנהגות הרשות גובלת ב'שערורייתיות' ומהווה פגיעה מהותית בעקרונות הצדק וההגנות. הנטל להוכיח התקיימותם של תנאים אלו רובץ לפתחו של הנאשם.

טענות ההגנה ביחס לאישום השישי - סחר בסם וניסיון לייבא הסמים

74. ההגנה, באמצעות עו"ד יורם שפטל ואמיר נבון, משליכה יהבה על טענת השאה והדחה. לשיטתה, הודח הנאשם על ידי הסוכן לבצע את העבירה של ניסיון לייבא סמים ואלמלא התנהלותה 'שערורייתית' של המשטרה ונחישותו המוגזמת של הסוכן להגשים את המשימה שהוטלה עליו - לא היה הנאשם מבצע את העבירה. לפיכך, עומדת לו הטענה שעניינה 'הגנה מן הצדק' בעטיה יש לבטל את האישום ולזכות הנאשם.

75. ודוק; ההגנה אינה כופרת בעובדות האישום (השישי) ככל שאלו נוגעות למפגשי הנאשם עם הסוכנים, שיחותיו עמם, העברת כספים תמורת הסם לידי יוסי, לרבות יצירת קשר עם ספק הסמים והמצאת מס' הטלפון שלו ליוסי. לשיטתה, פעולות אלו הן בבחינת "תוצר" של הדחת הנאשם לביצוע העבירה.

76. עו"ד שפטל טען בסיכומיו, כי תגובתו הראשונה של הנאשם לפניית הסוכן בשיחה הראשונה שקיים עמו ביום 23.10.12 (שיחה 724), בה נמנע הנאשם מלגלות עניין בנושאים שהעלה לפניו הסוכן (אז התכנית כלל לא הוזכרה) - הקימה עילה להפסקת פעילות הסוכן. לביסוס הטענה, הפנה הסנגור לדברי הסוכן לנידום בשיחה 724, שם אמר כי הנאשם "לא זורם". יתרה מזו, אף כשהעלה הסוכן את מתווה התכנית, דחה אותה פעם אחר פעם, אולם הסוכן לא הרפה.

77. משקל רב ייחס הסניגור לעדות הסוכן כעד הגנה, בסיום ההליך. לשיטתו העדות הייתה "אמינה לחלוטין משום שהיא איננה סותרת את עדותו כעד תביעה אלא מחזקת ומעצימה ומרחיבה אותה בכל הנושא של הפעלתו שלא כדין" (פר' מיום 7.5.18, עמ' 736). הסניגור הפנה לדברי הסוכן, אשר העיד כי נשלח שוב ושוב על ידי המשטרה, על אף שאמר לשולחו כי "הדבר גדול עלי". הסוכן נאלץ לפעול בהתאם להנחיותיהם, על פי סיפור הכיסוי שהוכתב לו.

78. הסניגור הדגיש את טובות ההנאה שקיבל הסוכן בתמורה להפללת הנאשם ובהן, שחרורו המוקדם מבית הכלא ובנוסף, תמורה כספית בסך 150,000 ש"ח. בנסיבות אלו, טען, אין תימה על דרישת הסוכן מהנאשם לשלם לו סך 100,000 דולר בתמורה לקלטות שהחזיק לגרסתו, ובהן דברי שולחיו אשר 'שידלוהו לשדל' את הנאשם.

79. הסניגור גרס כי הסוכן ושולחיו רדפו את הנאשם רדיפה חסרת מעצורים במטרה לגזול את חירותו. בנסיבות אלו, יש להחיל עליו את הוראת סעיף 149(10) לחסד"פ שעניינה, כאמור, 'הגנה מן הצדק' ולבטל את האישום. לכך יש להוסיף את העובדה לפיה הנאשם לא הוגדר כ'יעד מודיעיני' במשטרה, אלא לאחר שהסוכן נקב בשמו. לא יעלה על הדעת, כך הסניגור, שה'יעד' ייבחר על ידי הסוכן וביוזמתו, קל וחומר לנוכח אינטרס הסוכן להפלילו ולו על מנת לרצות את שולחיו, אשר שילמו לו תמורה נאה עבור פעילותו.

80. הסניגור גרס כי תפקידו של הנאשם בעסקה היה מוגבל - **"למסור שם של ספק נוסף של סם, הא ותו לא"** (פרוטוקול מיום 7.5.18 עמ' 742 ש' 30). לשיטתו, פעולות ההשאה, השידול וההדחה, ארכו 6 חודשים, החל מחודש אוקטובר 2012 ועד לחודש מאי 2013, אשר במהלכם סירב הנאשם לשתף פעולה עם הסוכן, עד אשר "נפל" קורבן למלכודת שהוטמנה לו. הסניגור הטעים כי **"אין ספק שאין מקרה יותר מובהק של הפעלה נלוזה, בלתי חוקית, שערורייתית שאמורה להביא את בית המשפט להגיב על פי מה שנאמר בפס"ד יפת...הנאשם נופל בפת. אין פסול יותר מזה"** (שם, עמ' 743 ש' 3-7).

81. הסניגור הדגיש את גרסת הנאשם לפיה שיתף פעולה עם הסוכנים למראית עין בלבד; **"לא עלה על דעתו ולו לרגע להיכנס למיזם הזה והוא מסר את הכסף ואת שמו של הסוכן... למראית עין בלבד ולא מתוך כוונת אמת להיכנס כשותף זניח ושולי למיזם"** (פרוטוקול מיום 10.5.18 עמ' 743 ש' 28-32). ולראיה, טען הסניגור, די בעובדה שהנאשם נמנע מלבקש את חלקו בסם, אף לא התעניין מה עלה בגורלו. בעניין זה הפנה הסניגור לשיחה 426 מיום 26.5.13 בין שמעון ליוסי, בתום פגישה עם הנאשם בביתו, שם אמר יוסי לשמעון כי הנאשם **"לא רוצה שום דבר"** (עמ' 10).

82. על יסוד דברים אלו, עותר הסניגור לזכות את הנאשם מהעבירות נושא האישום השישי שעניין סחר בסם וניסיון לייבא סמים.

דין והכרעה - אישום שישי

83. המתווה לבחינת פעילות של סוכן-מדיח והחלטה של דוקטרינת סעד מן הצדק, צריך להיעשות בשני מישורים:

- **מיהות הנאשם** - מבחן סובייקטיבי אשר בגדרו נבחנים דפוסי התנהגות הנאשם - האם הם מלמדים על עבריו, המועד לבצע עבירות חמורות? או כלשון המשנה לנשיאה, השופט רובינשטיין בעניין יחזקאל - **"נטייתו הספציפית של הנאשם לבצע את העבירה"**.

- **הדחה לביצוע עבירה** - מבחן אובייקטיבי שתכליתו לבחון את פעולת הרשות, אם נפל פגם בהתנהלותה, באמצעי השכנוע שהפעילה על הנאשם, והאם הפגם מהווה **פגיעה חריפה בתחושת**

עמוד 20

הצדק וההגינות, כדי החלת עיקרון ההגנה מן הצדק?

להלן, תידונה הסוגיות כסדרן.

84. **מיהות הנאשם - הנאשם גרס כי המשטרה רדפה אותו לאורך שנים, על לא עוול בכפו. בעדותו, הגדיר עצמו הנאשם כאזרח מן השורה, בן למשפחה בעלת מורשת מפוארת, המנהל אורח חיים נורמטיבי, לעיתים, צדקני (הנאשם הציג אישורים על תרומותיו לגופים שונים).**

85. מדובר במצג שווא שהופרך מכל וכל. הוכח, כי הנאשם מקיים אורח חיים עברייני, מעורה בקרב עבריינים, צורך סמים כבדים, רוכש אמל"ח ומגלה ידע ומקצועיות בהפעלתו. הוא רווי סכסוכים, אותם הוא ביקש לפתור בעשיית דין עצמי, באמצעות נשק. אמנם, הרשעותיו מעטות ואינן מכבידות, חלקן אף התיישן (הנאשם העיד עליהן), אולם מציאות חייו, כפי שזו נשקפת מהשיחות המוקלטות בינו לבין הסוכנים, צובעת את הנאשם בצבעים כהים, כעברייני על, בעל יכולת וכישורים לחמוק מידי רשויות אכיפת החוק. מודעותו הגבוהה ל'סכנה' האורבת לו ניכרה בכל צעדיו; הנאשם ניהל את חייו במחתרת, נמנע מלשוחח בטלפון אלא שיחות חולין וכאשר נאלץ לדבר על פעילותו העבריינית, נהג להשתמש בקודים. הוא הקיף עצמו בשומרי ראש מקרב בני משפחתו, אשר רק עליהם סמך. בעדותו, תיאר הנאשם את התנהלותו כ'סוכן מוסד'. הידע והמקצועיות שהפגין ביחס לסמים ואמל"ח אינם מותרים ספק באשר לעיסוקיו האפלים. בעדותו 'רמז' כי הוא עומד בראש 'היררכיה' הגם שהוסיף כי חמד לצון:

"....סוחר סמים אתה יודע איך מתנהג? אתה פרקליט. אני אראה לך איך מתנהג סוחר סמים. סוחר סמים כששומע שהוא צריך להשקיע אחרי ששמע את שמעון וצריך להשקיע 15,000 - 16,000 יורו ויש לו היררכיה, אני אמרתי את זה במרכאות, אמרתי את זה בעקבות מה שאמר ליאון הירש. אתה יודע מי שיש לו היררכיה מה הוא עושה? אומר לאחרים לעשות את העבודה". (פרוטוקול מיום 2.12.15 עמ' 484 ש' 19-23).

ובשיחה 764 מיום 7.11.12 אמר לסוכן:

"...יש לי כמה דברים לעשות, ...יש בקטע של ההימורים לסדר דברים, יש פה דברים, אני צריך... אני אומר לך אני צריך אנשים שאני יודע שהם נאמנים איתי. אתה מבין? לא. לא. לא. פלצנים וזה אני יודע, זה ועם שכל אם אתה מתעורר, אם אתה רציני לא מתחיל לעשות שטויות. אתה מבין... לאט לאט אני יסדר כמה דברים. יש לי גם כמה בחורים, אתה מבין? ...נסדר את החיים שלנו..." (עמ' 47).

הדברים מבטאים התנהלות עבריינית מובהקת.

86. הנאשם סיפר לסוכנים, בגאווה ובהתרברבות, על עבירות חמורות שביצע בחייו, ללמדך כי תחושת הנרדפות לא הייתה "בחלל ריק". אזהרותיו החוזרות ונשנות לסוכן לא נועדו לחנך את הסוכן ל'אזרחות טובה' אלא לסייע לו לחמוק מהחוק, 'להגן' עליו מפניו. כך, הדריך אותו להקפיד על 'שקט אלחוטי', להשתמש בקודים ופנטומימה ועוד.

87. משיחותיו המוקלטות עולה כי עיקר מעייניו של הנאשם היו נתונים לסמים ולאמל"ח. בעדותו אישר כי הוא צורך סמים ותרץ זאת בכאביו הרבים (עקב פציעה קשה בשנת 2008). חלק ניכר מזמנו (בתקופת פעילות הסוכן) הקדיש לאיתור סמים, רכישתם וצריכתם. לצד זאת, סיפר אודות סכסוכים עם אחרים ואגירת אמל"ח - נפצים ועוד - לשם פתרונם. על כך בהמשך.
88. הנאשם העיד על עצמו כי הוא מבוסס כלכלית, הגם שלא פירט את מקור הכנסותיו, למעט אמירה כללית בדבר עיסוק בסחר באלכוהול ברחבי העולם, בדגש על רוסיה. לסוכנים אמר לעיתים מזומנות כי "יש לי דברים לסדר", אמר ולא פירט.
89. עיניו הרואות, הנאשם אינו איש תמים וישר דרך. לפיכך, אף אם הסוכן רתם אותו לעסקת ייבוא הסמים - אין ספק כי הנאשם הוא 'שור מועד', אשר "נטייתו הספציפית" לבצע העבירה - רבה!.
90. **יעד מודיעיני** - עובר להפעלת הסוכן, לא הוגדר הנאשם כ'יעד מודיעיני'. בעניין יחזקאל, אשר אף הוא לא הוגדר מלכתחילה כיעד מודיעיני, אלא לאחר שהסוכן נקב בשמו - הבעתי השגות על התנהלות זו של המשטרה. בהליך דנן, הטעים אבי נידם בעדותו, כי לאחר שהסוכן נקב בשם הנאשם כ'יעד', הוא נבדק על ידי המטה הארצי במשטרה, כמו עבריינים אחרים אשר נגדם פעל הסוכן ונמצא מתאים להגדרתו כ'יעד', זאת טרם תחילת פעילות הסוכן.
91. **הדחה לביצוע עבירה** - בהתאם למתווה שנקבע בהלכה הפסוקה לעיל, תיבחן התנהלות המשטרה בשני מישורים, פעילות הסוכן מחד ופעילות המשטרה מאידך. כן ייבחנו אמצעי השכנוע שהופעלו על הנאשם, האם אלמלא הפעלתם היה הוא נמנע מלבצע העבירות? בנוסף, תישקל הפגיעה בתחושת הצדק וההגינות, האם היא מקימה עילה להחלת עקרון 'ההגנה מן הצדק'?
92. **פעילות הסוכן** - הסוכן פעל בתחכום, אולם נזהר מלהדיח את הנאשם. התנהלותו אינה נגועה בהדחה. להלן נימוקיי:
- א. פעילות הסוכן, בזיקה לעבירה דנן, ארכה כשלושה שבועות, החל מתאריך 1.5.13 ועד לתאריך 21.5.13 (למעט שיחה אחת מקדימה שהתקיימה ביום 2.4.13). אין ממש בטענת הסניגור כי הסוכנים פעלו להדחת הנאשם משך 6 חודשים, פעילות 'ארוכת טווח' ואינטנסיבית.
- ב. תכנית ייבוא סמים הוצגה לנאשם על ידי הסוכן באורח הדרגתי ובדרך שאפשרה לו לבחון ולשקול את הצטרפותו באורח מושכל. לא אצה לסוכן הדרך בהצגת התכנית או במימושה.
- ג. אין יסוד לטענת הסניגור לפיה "דחה" הנאשם את הסוכן שוב ושוב. בפועל, הסוכן כלל לא הציע לנאשם להצטרף לתכנית וממילא לא נדחה על ידו. בתחכום, 'שיתף' הסוכן את הנאשם בתכנית, 'לתומו' לכאורה, סיפר לו באורח אגבי על התגבשותה בזיקה ליחזקאל והוסיף פרטים ככל שנשאל על ידי הנאשם. מעורבות יחזקאל עוררה את סקרנותו של הנאשם, על שום הסתייגותו ממנו ורצונו לגונן על הסוכן מפניו. שאלותיו, למצער בתחילת הדרך, נועדו לבחון את מידת התאמת התכנית לסוכן וכך אף אזהרותיו לבל ישתף אחרים, ייזהר בהתנהלותו, לא ייחפז במעשיו ו'ישאר לצדו'. אין באזהרות אלו משום 'דחייה' של התכנית, אשר מלכתחילה, כאמור, לא הוצעה לו.
- ד. הנכון הוא, שכל שהרחיב הסוכן ופירט אודות התכנית, כך הבחין הנאשם בפוטנציאל הגלום בה, או

אז, חקר ביחס לעלויות, לבלדריה ועוד. ביוזמתו העלה שאלות ורק לאחר ששוכנע כי התכנית בטוחה ורווחית, החליט להצטרף, מבלי שהתבקש. אז, הוסיף הנאשם והדגיש כי אילו היה לו כסף, היה משקיע יותר! החלטתו התקבלה אפוא באורח מושכל לאחר בחינה ושקילה של מתווה התכנית. ואכן, הייתה זו תכנית מפתה עד מאוד בעבור הנאשם; הפקת רווחים אופטימליים ב'אפס' סיכונים. ה'עבודה השחורה' בוצעה עבורו על ידי שוטרי משטרת ישראל (בתאום עם משטרת בלגיה). יתירה מזו, התכנית ניזומה ויושמה באמצעות חברו הטוב, הסוכן, מה טוב מזה!?

93. עולה מהאמור לעיל, כי הסוכן השכיל לנווט את דרכו בתחכום ותוך הלימה ל'כללי המשחק' של הנאשם, אף הוא מתוחכם ומנוסה. לפיכך, טענת הסניגור לפיה הפעיל הסוכן לחץ על הנאשם - נדחית.

94. שונים הם פני הדברים ביחס למשטרה - אשר הפגינה יוזמה ותושייה בגיבוש תכניתה נגד הנאשם (ונגד עבריינים נוספים). לכידתו הצדיקה לדידה נקיטת אמצעים חריגים ובהם, שחרורו המוקדם של הסוכן מהכלא, על אף היותו עבריין רב מעללים, הטסתם של שני שוטרים לבלגיה לשם רכישת הסם וייבואו לישראל, תיאומים עם משטרת בלגיה שאפשרו את ייבוא הסם, תשלום תמורה נכבדה לסוכן, הכנסתו לתכנית להגנת עדים ועוד. על פניה, הייתה התכנית מפתה עד מאוד.

95. סיפור הכיסוי אודות הבלדריה אפשר למשטרה לממש התכנית באמצעות שוטריה ובסיוע משטרת בלגיה. ללא מעורבות המשטרה, הייתה התכנית מתרוקנת מתכן. ייחודה, בכך שהיא אפשרה לנאשם ליטול חלק בביצוע העבירות של סחר וייבוא סמים, מבלי לצאת את גבולות הארץ או להסתייע בשליחים או שותפים. כאשר שוטרי ישראל רכשו את הסם וייבאוהו, נשאר הנאשם בישראל, המשיך בשגרת חייו.

96. הגם שהתכנית הייתה מפתה, קשה להלום אפשרות בגדרה אדם תמים וישר דרך היה מתפתה ליטול בה חלק, בהיותה תכנית עבריינית מובהקת, שתכליתה הפקת רווח קל באמצעות ייבוא סם מסוכן לישראל. לא כן הוא ביחס לנאשם, אדם בעל דפוסי התנהגות עברייניים, אשר לאחר שבחן פרטי התכנית בזהירות ובקפידה, 'נלכד' ברשתה. תהום פעורה בין אדם 'תמים דרך' שהוטמן בדרכו 'פח יקוש' לבין הנאשם.

97. להזכיר, הדחה כשלעצמה, אף אם הוכחה, אינה עילה לזיכוי אלא להקלה בעונש. עם זאת, ככל שהפיתוי גדול יותר, כך גדולה ההתחשבות בשיקולי הענישה. ראה ע"פ 360/80 **מדינת ישראל נ' אפנ'ר, פ"ד לה(1) 228, 235 (1980)** שם נקבע כי ככל שהתכנית "מפתה יותר, ככל שעזה יותר הלבשת היצר הפלילי על העבריין בידי הסוכן המדיח, כן יש להקל יותר במידת העונש המושתת על העבריין המודח".

98. על אף הפסול המתואר שדבק בהתנהלות המשטרה, היא אינה מגעת כדי "התנהגות שערורייתית", כדברי הסניגור, המצדיקה ביטול האישום וזיכוי הנאשם, מה גם שאל מול התנהלות זו ניצב הנאשם, "שור מועד" אשר נטל חלק מהותי בביצוע העבירה (מתן תמורה כספית, איתור ספק סמים ויצירת קשר עמו, העברת פרטיו לידי יוסי ועוד).

99. הוכח אפוא, כי הנאשם ביצע עבירה של סחר בסם וניסיון לייבא סם. בבוא העת, יינתן משקל הולם להתנהלותה המתוארת של המשטרה, בגדר שיקולי הענישה.

100. **שיתוף פעולה למראית עין -** בעיצומה של חקירתו הנגדית, העלה הנאשם לראשונה את גרסתו, לפיה הוא אמנם נטל חלק בתכנית ושיתף פעולה עם הסוכנים, אולם עשה כן למראית עין, כדי להתחקות אחר רודפיו. כשלעצמה, אין הטענה מקימה הגנה מכל סוג שהוא. להיפך, בעצם העלאתה, יש משום הודאה בעובדות המגבשות את העבירה. אף לגופה, דין הטענה להידחות. התנהלות הנאשם כפי שהוכחה, אינה מתיישבת עם התנהגות 'למראית עין'. אם אכן אלו היו פני הדברים - ולא כן הוא - היה מקום לצפות מהנאשם כי יעלה את טענתו - החריגה והנדירה - מיד לאחר מעצרו. תחת זאת, במהלך חקירתו, הכחיש את העובדות, שמר על זכות השתיקה ואף נמנע ממתן מענה לכתב האישום, בפתח ההליך. הטענה הועלתה לראשונה בשיהוי רב ומיד הפכה לטענת 'הדגל', אף במסגרת סיכומי סנגורו.

101. הסניגור ביקש למצוא תימוכין לטענת 'מראית העין' בעובדה שהנאשם לא התעניין בגורל הסם, לאחר שיובא. אכן, הנאשם נמנע מלעשות כן, בין בשל אמצעי הזהירות בהם נקט לאורך כל הדרך, ובין בשל האפשרות כי באותו שלב התעורר בליבו חשד כלפי הסוכנים. תימוכין לכך ניתן למצוא בבדיקה שערך לסוכן לאיתור מכשירי הקלטה באמצעות מכשיר שהיה ברשותו, אשר תוצאתה הייתה חיובית. אולם, אף אם התעוררו חשדות בלב הנאשם כלפי פעילות הסוכנים באותו שלב, אין בכך כדי לבסס את גרסתו כי פעל לאורך כל הדרך 'למראית עין'. כך או כך, אין בגרסה כדי לשנות ממסקנותי לעיל.

102. אשר על כן, אני קובעת כי הנאשם ביצע עבירה של סחר בסם וניסיון לייבא סם מסוכן לישראל במשקל של 3.99 ק"ג.

האישום הראשון - עבירות נשק ואמל"ח

103. להלן העובדות המתוארות ברישא האישום הראשון בכתב האישום:

א. בתאריך 23.10.12 הגיעו הסוכן ויוסי לפגישה עם הנאשם בקרית ים, במהלכה שאל הנאשם את הסוכן אם יוכל ל'ארגן' לו נפצים לצורך הפעלתם נגד אחר. הסוכן אמר שיבדוק. בפגישה נוספת שהתקיימה בתאריך 1.11.12 בבית הנאשם בקרית מוצקין, אמר הנאשם לסוכן כי הוא מעוניין לרכוש 15 נפצים אלקטרוניים במחיר של 1,000 ₪ לנפץ, לצורך הרכבת מטעני חבלה המצויים ברשותו כדי לעשות בהם שימוש, באמצעות הסוכן. הנאשם הוסיף, כי ברשותו חומר נפץ בכמות גדולה. השלושה סיכמו כי יעמדו בקשר למימוש תכניתם.

ב. בתאריך 7.11.12 הגיעו הסוכנים לבית הנאשם, מצוידים בשני נפצים מעוקרים, אותם העבירו לידי הנאשם, אשר הטמינם במסתור בסמוך למבנה פחי אשפה בכניסה לבניין מגוריו. אז, הצטרף הסוכן לרכב הנאשם והשניים נסעו לתל אביב. בדרך, סיפר הנאשם לסוכן על סכסוך כספי הנוטש בינו לבין אנשי עסקים, שזהותם אינה ידועה למאשימה ועל כוונתו לפגוע באחד מהם, המתגורר בזיכרון יעקב, באמצעות מטען חבלה, בכוונה להפחיד את בעלי חובו ולגרום להם לפרעו. הנאשם הציע לסוכן להטמין את מטען החבלה בתמורה לסכום של 100,000 דולר. כן הציע לו להשתמש במסכת פנים לבל יזוהה. הוא עצמו התכוון לשהות בחו"ל אותה עת,

הרחק מהאירוע. הנאשם תיאר לסוכן את תכניתו; המטען יוטמן ברכבו של איש העסקים, מתחת למושב הקדמי, באמצעות מגנט שיותקן מחוץ לרכב.

ג. בפגישה נוספת שהתקיימה בין השניים בתאריך 18.11.12 הוסיף הנאשם ופירט את תכניתו, לפיה יופעל מטען הנפץ באמצעות טלפון, לאחר שתצפיתן יאשר כי אין בסמוך לרכב ילדים. הוא ציין, כי בכוונתו לצאת עם הסוכן לבחון את השטח, בקרוב. סוכם בין השניים, כי לכשתגמול ההחלטה בלב הנאשם לבצע התכנית, הוא ייצור קשר עם הסוכן.

104. על יסוד העובדות המתוארות, טוענת המאשימה כי הנאשם ביצע עבירה של סחר בנשק ללא רשות כדין וכן, קשירת קשר לבצע חבלה בכוונה מחמירה.

על הראיות - רכישת הנפצים

105. הנאשם אישר כי קיבל מיוסי שני נפצים, אולם להגנתו טען כי עשה כן, לנוכח הפצרותיו של הסוכן ולראיה, מיד לאחר שקיבלם הוא השליכם לפח זבל, ללמדך כי מלכתחילה לא התכוון לרכשם ובוודאי שלא לעשות בהם שימוש. הנאשם תירץ את התנהלותו בכך שביקש להעמיד במבחן את הסוכן לנוכח חשדותיו כלפיו, ראה דבריו:

"עכשיו כשהוא מדבר איתי על מטענים מוכנים באלפיים שקל אני באותו מפגש אמרתי לו שיש לי מטענים רציתי שידע את זה כן, היה לי היו לי מטרות משלי לתת לו להבין את זה אוקי? זה גם שיטות ואמצעים בואי נגיד ככה להתנהל עם אנשים" (פרוטוקול מיום 17.1.16 עמ' 520 ש' 10-13).

106. עסקת הנפצים הייתה בבחינת 'סנונית' ראשונה בפעילות הסוכן, סמוך לאחר שחרורו המוקדם מהכלא. לידיו של הסוכן, היה זה 'מבחן קבלה' לפעילותו כסוכן בזיקה לנאשם. בתום פגישתם הראשונה, דיווח הסוכן לנידום כי הנאשם **"לא זורם"** - עובדה עליה השליך הסניגור את יהבו וטען כי בשלב זה היה על הסוכן להפסיק את פעילותו. הסוכן גרס כי תיבת המילים **"לא זורם"** הוצאה מהקשרה וכי באמצעותה ביקש להסביר למפעילו כי הפגישה לא הניבה פירות, בשל עיסוקיו של הנאשם אותה עת, אולם לא היה בדבריו כדי ללמד על דחייתו על ידי הנאשם אשר ביקש לשוחח עמו מאוחר יותר ("אחר כך") כפי שאירע בפועל (עמ' 197-198 ו-212 לפר' מיום 17.11.14). רפ"ק הירש, אשר היה עד ראייה לסיטואציה (שימש כתצפיתן), חיזק בעדותו את גרסת הסוכן, כאשר תיאר את הנאשם עסוק, מוקף באנשים ומשוחח עם אחרים. הוא הוסיף כי הנאשם נראה 'מאובטח' (עמ' 73 לפרוטוקול מיום 13.3.14).

107. בפגישה בין הסוכן לנאשם שהתקיימה ביום 23.10.12 (שיחה 724) ניכר על הנאשם, כי היה זה הוא אשר ניווט את השיחה לנושא הנפצים, רכישתם, והפגין בקיאות במחיריהם ודרך הפעלתם. השיחה בין השניים אינה מותירה ספק באשר ליוזמת הנאשם לרכוש הנפצים:

"אמיל: ... (לוחש) נפץ חשמלי. אתה יודע מה זה נפץ?"

שמעון: אני יודע, אבל מה זה ...תלוי איזה מטען. צריך לדעת מה המטען...

אמיל: לא משנה, כל מטען זה מפעיל מה...נפץ...מפעיל, כל מטען צריך נפץ...

...

אמיל: צריך איזה נפץ, שתיים אני צריך. בכסף, כמה שצריך, ניתן להם, נקנה. חייב.

שמעון: נפץ?

אמיל: כן, נפצים אני צריך. חומר יש לי, רק את הנפץ אני צריך.

שמעון: טוב, אני אבדוק לך.

אמיל: אם ייצא לך אז בסדר" (שורות 1324-1325, 1345 - 1350).

108. בפגישה מיום 1.11.12 (שיחה 750) הסביר הנאשם לסוכן כיצד פועל הנפץ ובמה חשיבותו: **"גם זה חשוב. אם אין לך את זה (הנפץ - ו.מ) אתה לא יכול להשתמש בה הוא (מטען - ו.מ). אתה מבין?..."** (עמ' 14). בהמשך, דנו השניים על מחיר הנפצים. הנאשם הנחה את הסוכן, באשר למחיר שעליו לשלם **"על שתיים תן לו אלפיים שקל... אלפיים שקל זה גג"** והוסיף, כי ברשותו נפץ אחד, אולם הוא מעוניין ביותר **"אני ת'אמת יש לי אחד. אני צריך כמה"**. לשאלת הסוכן כמה נפצים הוא צריך, השיב **"שניים שלוש"** (עמ' 15).

109. בהמשך, התחוויר לנאשם כי לסוכן 'קשרים' לכאורה (באמצעות יוסי) עם אדם ש"עובד בגולני", באמצעותו ניתן להשיג נפצים. אז גבר תאבוננו: **"תגיד לו...תביא חמש עשרה נפצים, ניתן לך עשר..."** הסוכן שואל **"חשמלי?"** והנאשם השיב: **"חשמלי. הבנת? אני נותן לך עשר אלף שקל, תביא חמש עשרה נפצים. הבנת? אם הוא יכול להביא גם כמה כאלה"** (שם, עמ' 16). הסוכן תמה על שום מה חפץ הנאשם בחמישה עשר נפצים והנאשם השיב: **"כן.. שישה, מה איכפת לנו שיהיה..."** (שם, עמ' 17), **"תגיד לו שיביא עשר חתיכות (לא ברור), גם שבע אלף על עשר, אתה מבין? 10,15 אלף, הבנת? זה כלום. כאלה קטנים...אם הוא כבר יכול להוציא, מה אכפת לו להוציא לנו חבילה...יכול להיות כמה ימים כבר נגמור את הכל"** (שם, עמ' 31).

110. הדברים מדברים בעד עצמם; הנאשם חפץ לאגור נפצים בצפייה לעשות בהם שימוש בתוך 'כמה ימים', כדבריו. טענתו, כי הסוכן 'הפציר' בו לרכשם אינה מעוגנת בראיות, מה גם שדבריו המוקלטים מפריכים הטענה. יתירה מזו, נושא הנפצים העסיק את הנאשם לאורך שתי פגישות (לפחות), כאשר בפגישה השנייה העלה הנאשם את כמות הנפצים שביקש לרכוש ל- 15, הגדיר את אופיים 'אלקטרוניים' ונקב במחירם - 1,000 ₪ לנפץ. הוא הוסיף, כי בכוונתו להרכיב הנפצים על מטעני חבלה וייעד את הסוכן להפעילם. הסוכן שיתף פעולה עם הנאשם וציין כי ינסה להשיג כמות גדולה ככל האפשר של נפצים, באמצעות יוסי.

סופו של יום, ספקו הסוכנים לנאשם שני נפצים מעוקרים, בפגישה שתיאמו עמו בתאריך 7.11.12 מתחת לביתו.

111. הנאשם אישר את עצם קבלת הנפצים, אותם הגדיר בא כוחו **"שקית עם שני צינורות"**. לטענתו, מיד לאחר שקיבלם הוא השליכם לאשפה, **"לקחתי אותם... זרקתי לכיוון הפח, הוא חשב שהחבאתי את זה"** בצינו כי כבר אז **"שמעון (הסוכן)... היה חשוד בעיניי.... רציתי לראות אם הוא באמת יביא לי נפץ. לא האמנתי שהוא יביא לי משהו. רציתי לבדוק את האמינות שלו"** (18.12.15). מנגד, העיד

הסוכן כי הנאשם "ביקש נפצים כדי להפעיל מטענים ולא כדי לשחק פורים".

112. התנהלות הנאשם במעמדים המתוארים אינה מתיישבת עם טענתו, כי ערך לסוכן 'מבחן' אמינות'. קשה להלום, כי השקיע זמן בהסברים על הנפצים, טיבם ותכליתם, הן בפגישה הראשונה כאשר אמר "נפץ...מפעיל כל מטען" (שיחה 724 שורה 1325), הן בפגישה השנייה, כאשר הדגיש כי לא ניתן להפעיל מטען ללא נפץ (שיחה 750 עמ' 14), וכן הפליא בבקיאיות אודות מחירי הנפצים - אם אכן כל שביקש היה לערוך לסוכן 'מבחן' לכאורה. קל וחומר, פליאתו על גובה המחיר שנדרש לשלם עבור הנפצים: "אף פעם בחיים שלי לא שילמתי על הדברים האלה כסף" (שיחה 750 עמ' 32) ונכונותו לשלם המחיר בשל רצונו העז לרכשם.

113. ודוק, אין מחלוקת שהנאשם השליך את שני הנפצים שקיבל מיוסי, מיד לאחר קבלתם, לעבר מתקן אשפה בסמוך לפתח ביתו. עם חשיפת החקירה נגדו והפיכתה לגלויה, לא נמצאו הנפצים ברשותו. הסוכן גרס, כי הנאשם השליכם לאזור פחי האשפה כדי לאספם מאוחר יותר. תימוכין לגרסתו מבקשת המאשימה למצוא בשיחה 750 בין הסוכנים לנאשם, שהתקיימה עובר לאספקת הנפצים, אז הנחה הנאשם את יוסי כיצד לנהוג בנפצים שימציא לו: "מהטלפון שלך תתקשר אלי, תגיד לי איפה אני רואה אותך, אני קובע איתך... אפילו תזרוק את זה (את הנפצים-ו.מ) איפה שהוא רק שלא יתרטב למה... אם נרטב, הלך" (עמ' 32). אמירתו זו תומכת בגרסת המאשימה, כי הנאשם התכוון לאסוף את הנפצים לאחר שהשליכם, שאם לא כן, על שום מה דאג שלא יירטבו?

טענות ההגנה ביחס לרכישת הנפצים

114. הסנגור טען כי 'עסקת הנפצים' חרגה מהסמכות שהוענקה לסוכן בהתאם להסכם ההפעלה שנכרת עמו, לפיו התחייב הסוכן להפלייל את הנאשם בעבירות ייבוא סמים, הא ותו לא. די בכך לשיטתו, כדי לאיין את קבילות הראיות שהוצגו להוכחת העבירה.

115. הסניגור הוסיף, כי העובדות שהוכחו אינן מקיימות את יסודות העבירה שעניינה 'סחר בנשק' בשל היות הנפצים מעוקרים, בבחינת "שני גלילי נייר...נפץ מעוקר הוא גליל נייר". ממילא אין הם עונים להגדרת "כלי נשק" כמשמעה בסעיף 144ג' לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין" או "החוק") - לפיה נשק הוא "כלי שבכווח להמית אדם". לשיטתו, נפץ הנעדר חומר נפץ, אינו מסוגל להמית ועל כן, אינו 'כלי נשק'. לכל היותר נכנס נפץ לגדר 'אבזר' נשק כהגדרתו בסעיף 144ג'(1) או 144ג'(2) לחוק שעניינם רכישת או החזקת אבזר או תחמושת. לפיכך, אין להרשיע הנאשם בעבירה המיוחסת לו ולכל היותר, יש מקום להרשיעו בעבירה של עוון, לפי סעיף 144ג'(1) או 144ג'(2) לחוק.

דין והכרעה בסוגיית הנפצים

116. המחלוקת בין הצדדים בסוגיה זו צרה:

- האם נפץ הוא כלי נשק או שמא אבזר נשק כפי שגרס הסנגור?
- איזו השלכה יש לעיקור הנפצים טרם שסופקו לנאשם?
- אף אם ימצא כי נפץ הוא כלי נשק, האם סחר הנאשם בנשק או שמא רכש נשק?

עמוד 27

מה דין השלכת הנפצים על ידי הנאשם לעבר מסתור האשפה לאחר קבלתם?

להלן תיבחנה הסוגיות לפי סדרן.

האם נפץ הוא כלי נשק או שמא אבזר נשק?

סעיף 144(ג) מגדיר 'נשק':

"בסעיף זה "נשק" -

(1) כלי שסוגל לירות כדור, קלע, פגז, פצצה או כיוצא באלה, שבכוחם להמית אדם, וכולל חלק, אבזר ותחמושת של כלי כזה;

(2) כלי שסוגל לפלוט חומר הנועד להזיק לאדם, לרבות חלק, אבזר ותחמושת לכלי כאמור ולרבות מכל המכיל או שסוגל להכיל חומר כאמור ולמעט מכל גז מדמיע כהגדרתו בחוק כלי היריה, תש"ט-1949;

(3) תחמושת, פצצה, רימון או כל חפץ נפיץ אחר שבכוחם להמית אדם או להזיק לו, לרבות חלק של אחד מאלה. (הדגש אינו במקור - ו.מ.)

(ג1) לענין סעיף זה -

אחת היא אם בעת שנעברה העבירה היה הנשק תקין לשימוש או לא;

117. לשיטת הסניגור, כאמור, נפץ הוא לכל היותר אבזר נשק בהיותו "כלי שסוגל לפלוט חומר הנועד להזיק לאדם, לרבות חלק, אבזר ותחמושת..." , כאמור בסעיף 144(ג)(2) לעיל.

118. פקד ברמן, קצין חבלה שהעיד מטעם התביעה ואף ערך חוות דעת, ציין כי נפץ הוא כלי המשמש את כוחות הביטחון כרכיב ראשון ב'שרשרת הפיצוץ' להפעלת לבנת חבלה:

"נפצי חבלה מספר 8 הם חשמליים, נפצים כאלה משמשים את כוחות הביטחון והתפקיד והשימוש שלהם הוא איזון חומר נפץ. הנפץ הוא החלק הראשון בשרשרת פיצוץ, לדוגמא, אם יש לי ביד לבנת חבלה ואני רוצה לגרום לה להתפוצץ, אני משתמש בפריט הזה כדי שתתפוצץ, זו החוליה הראשונה בשרשרת. הלבנה לא יכולה להתפוצץ מאליה, כך זה מיוצר, אלא נדרש רכיב נוסף כדי לגרום ללבנה להתפוצץ והרכיב הזה זה הנפץ החשמלי או נפץ בכלל. את הנפץ מחברים שתהיה זיקה בינו לבין חומר הנפץ. ברגע שאני מפעיל את הנפץ הוא מפעיל פיצוץ יחסית קטן, והפיצוץ הקטן גורם לעיקר חומר הנפץ להתפוצץ" (הדגש אינו במקור - ו.מ.) (עמ' 318-319 לפר' מיום 23.2.15).

בהמשך, הבהיר לשאלת בית המשפט:

"על פי הביטוי המילולי נפץ כשלעצמו גם כולל חומר נפץ, אך בכמות קטנה. התפקיד שלהם זה לתרגם חשמל לפיצוץ קטן שיגרום לפיצוץ גדול. הנפצים האלה הם חלק מנשק על פי ההגדרה" (שם, עמ' 320).

119. הנאשם, אשר מומחיותו בנושא אמל"ח וחומרי נפץ הוכחה, 'אישש' בשיחותיו עם הסוכן את דברי פקד ברמן, כאשר הסביר לסוכן כי הנפץ משמש אמצעי להפעלת מטען חומר נפץ, אשר בלעדיו אין - קרי, לא ניתן להפעיל מטען חבלה ללא נפץ.

120. הנה כי כן, נפץ עונה על הגדרת נשק בהיותו **חלק** מ"**חפץ נפץ שבכוונו להמית אדם או להזיק לו**", כאמור בסעיף 144(ג)(3) לחוק העונשין. לעניין זה יצוין כי משמעות היות הנפץ חלק מנשק להבדיל מכלי נשק שלם, היא לעניין העונש, בהתאם לאמור בסעיף 144(א) לחוק, הקובע עונש מופחת של 3 שנים לרוכש חלק מנשק, לעומת 7 שנים לרוכש נשק שלם.

מה דין עיקורם של הנפצים?

121. לשיטת הסניגור, הוצאת חומר הנפץ מהנפצים 'עיקרה' את מהותם ככלי נשק והפכה אותם ל'גלילי נייר'. דא עקא, אין מחלוקת כי הנפצים סופקו לנאשם כ"כלי נשק" ונחזו ככאלו. העובדה שעוקרו הפכה אותם ל'בלתי תקינים' אולם לא איינה את מהותם. לעניין זה ראה לעיל הוראת סעיף 144(ג)(1) לחוק העונשין, בה הודגש, כי כלי נשק נותר ככזה, בין אם היה תקין בעת ביצוע העבירה ובין אם לאו. לפיכך אי תקינותם של הנפצים, לאחר עיקורם, אינה מוציאה אותם מכלל ההגדרה של "**נשק**", אלא מקבעת את מצבם ככלי נשק שאינו תקין. למען הסר ספק יודגש, כך או כך ביצע הנאשם עבירה של ניסיון לרכוש נשק (חלק מנשק), אף לשיטת הסניגור, ובנסיבות המתוארות, משקלה שקול לעבירה העיקרית.

האם סחר הנאשם בנשק או שמא רכש נשק?

122. סעיף 144(א) לחוק קובע מהו העונש שיוטל על רוכש נשק:

"(א) הרוכש או המחזיק נשק בלא רשות על פי דין להחזקתו, דינו - מאסר שבע שנים. אולם אם היה הנשק חלק, אבזר או תחמושת כאמור בסעיף קטן (ג)(1) או (2), דינו - מאסר שלוש שנים".

123. סעיף 144(ב2) לחוק קובע את העונש שיוטל על הסוחר בנשק:

"(ב2) המייצר, מייבא או מייצא נשק או הסוחר בו או עושה בו כל עסקה אחרת שיש עמה מסירת החזקה בנשק לזולתו בין בתמורה ובין שלא בתמורה, בלא רשות על פי דין לעשות פעולה כאמור, דינו - מאסר חמש עשרה שנים".

124. חוק העונשין מבחין בין 'רכישת נשק' לבין 'סחר בנשק'. רכישת נשק מתמקדת ב'קונה' בעוד שסחר בנשק עניינו ב'מוכר'. בהתאמה, נקבע מדרג עונשים לכל אחת מהעבירות; העונש המקסימלי בגין רכישת נשק עומד על 7 שנות מאסר ובגין סחר בנשק - חמש עשרה שנות מאסר. אבחנה זו אינה מקרית, שכן הסכנה הטמונה בעבירה של סחר בנשק היא בהפצתו, בעוד שהסכנה הטמונה ברכישת נשק היא בעצם רכישתו (שגם ממנה אין להתעלם, כמובן) להבדיל מהפצתו. לעניין זה, ראה ע"פ 1142/11 **נאשף סדיר נ' מדינת ישראל** שם נקבע כי רוכש נשק אינו נכלל בגדר סוחר בנשק:

"ככלל אין לראות ברוכש נשק כמי שנכלל במונח 'הסוחר בו' הקבוע בסעיף החוק. אפילו נאמר כי פרשנות הסעיף שלפיה עבירת הסחר בנשק מתייחסת גם לרוכש הנשק היא סבירה ומגשימה את תכליתו (וכאמור, אינני סבור כי כך הדבר), יש להעדיף את הפרשנות לפיה אין

להחיל את סעיף 144(ב2) לחוק העונשין גם על רוכש הנשק, וזאת על פי כלל הפירוש המקל הקבוע בסעיף 34כא לחוק העונשין".

125. המאשימה טענה כי עם העברת החזקה בנפצים לידי הנאשם, הפך הוא לסוחר נשק. דא עקא, הטענה אינה מתיישבת עם ההגדרות דלעיל, שהרי כל שהוכח הוא כי הנאשם רכש את הנפצים וקיבלם לידי. יודגש, סעיף 144(ב2) לחוק מגדיר סוחר נשק, בין היתר כמי שעשה עסקה ובגדרה מסר חזקה בנשק 'לזולתו'. אין ראייה, אף לא נטען כי הנאשם מסר הנפצים לאחרים. לפיכך, אין הוא נכנס בגדר 'סוחר' אלא בגדר 'רוכש', כאמור בסעיף 144(א) סיפא לחוק.

מה דין השלכת הנפצים מיד לאחר קבלתם?

126. הנאשם גרס כי השליכם לאשפה, שכן מלכתחילה לא התכוון לרכשם וכל שעשה היה לשם 'בחינת' אמינות הסוכן. הסוכן גרס כי הנאשם "החביא" את הנפצים בכוונה לאסוף אותם מאוחר יותר. כך תיאר הסוכן את השתלשלות העניינים:

"ירדנו למטה, בא, התקשרתי ליוסי, יוסי בא, הוציא את הנפצים מהמקום מסתור איפה שהטמנו אותם שמה עם המפעיל וכולם, לקח את ה- 2 נפצים, הכניס אותם ככה במכנסיים שלו ורץ אחרי הפחי זבל, החביא אותם, חזר, אמר מה רק שתיים, תביאו תביאו" (פרוטוקול מיום 1.9.14 עמ' 167 ש' 5-1).

127. בדבריו המוקלטים מחזק הנאשם גרסה זו של הסוכן כאשר אמר **"זרוק את זה (הנפצים -ו.מ) אחרי זה אני אסדר את זה"** (שיחה 764 מיום 7.11.12 עמ' 15) וכן הזהיר את הסוכן לבל ירטיב את הנפצים כדי שלא ייהרסו. דברים אלו מלמדים לכאורה על כוונתו לשוב ולאסוף את הנפצים, הגם שלא הוכח כי הנפצים נאספו על ידו סופו של יום, שכן לא נמצאו בביתו, לאחר שהחקירה הפכה לגלויה. בעצם קבלת הנפצים לידי, תוך מתן ביטוי לרצונו לעשות בהם שימוש בעתיד - הופרכה הטענה כי מדובר במעשה למראית עין. הוכח אפוא כי הנאשם ביצע עבירה של רכישת חלק מכלי נשק לפי סעיף 144(א) סיפא לחוק העונשין.

קשירת קשר לביצוע פשע

128. חלקו השני של האישום הראשון מייחס לנאשם עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, בכך שרקם תכנית עם הסוכן לפגוע באיש עסקים המתגורר בזיכרון יעקב, אשר זהותו אינה ידועה, באמצעות הטמנת מטען נפץ ברכבו והפעלתו מרחוק באמצעות טלפון סלולרי.

129. הסוכן העיד על נסיבות קשירת הקשר; לאחר העברת הנפצים לידי הנאשם, נסע הסוכן עם הנאשם לתל אביב, אז סיפר לו הנאשם על סכסוך כספי הנוטש בינו לבין אנשי עסקים וכוונתו לפגוע באחד מהם, המתגורר בזיכרון יעקב, באמצעות מטען חבלה, כאמצעי לפירעון החוב. הנאשם העלה לפני הסוכן האפשרות כי הוא יטמין את מטען החבלה, בתמורה לסכום של 100,000 דולר ("אם אתה רוצה.. אם אתה רוצה קח על עצמך אחד, אתה מבין את זה...אני גומר את העבודה יוצא לך איזה מאה אלף דולר שמה. הבנת?", שיחה 764 עמ' 48). בהמשך השיחה הרחיב הנאשם ופירט את תכניתו:

"אתה תיקח בחשבון הכל שאמיל יסדר לך את הכל...אני ידאג להביא את זה רק לאזור ההוא...בצפון זכרון...אני עושה לו גם (לא ברור) ביטחון כפתור, אני יעשה לו כפתור, אני יתנתק אותו החשמל...רק שאתה בא לשים אתה מדליק לו את החשמל...אני יקנה את זה אני יראה לך, אני ישים מנורה, נעשה בדיקות...אפילו ביחד נשב נסדר את הכל..." (שם, עמ' 50,51).

130. הנאשם הציע לסוכן להשתמש במסכה להסתרת פניו "גם צריך לשים משהו על הפנים (לא ברור) אני יש לי מסכת גומי כזאת, אתה שם את זה כמו פרצוף מרחוק לא קולטים, זה נראה כמו פרצוף" (שיחה 764 עמ' 53). המסכה נמצאה בבית הנאשם, נתפסה וצילום שלה הוגש כראיה (נספח לת/15).

131. בפגישה נוספת בין השניים בתאריך 18.11.12 (שיחה 780) הוסיף הנאשם פרטים לתכניתו, לפיהם יופעל המטען באמצעות טלפון, לאחר שתצפיתן במקום יוודא כי אין ילדים בסמוך לרכב. כן ציין את כוונתו לצאת עם הסוכן לבחינת השטח בימים הקרובים והוסיף כי בעת ביצוע המעשה, הוא ישהה בחו"ל כדי להתרחק מהאירוע. הנאשם פירט את תכניתו; להטמין המטען באמצעות מגנט מתחת למושב הקדמי ברכב איש העסקים, להפעילו באמצעות הודעת SMS: "שולח SMS (לא ברור) עכשיו אותו רגע בום. הבנת? בכלל מ..מקום אחר" (עמ' 46). מדברי הנאשם עולה כי למד היטב את "הזירה", בחן את שעות יציאתו והגעתו של הקרבן המיועד לביתו, ידע באיזו קומה הוא מתגורר ("למעלה"), ידע אודות ילדיו הקטנים, לרבות העובדה שהקרבן המיועד לא נוהג להסיעם בשעות הבוקר והוסיף כי "אני אעשה שיעורי בית" (עמ' 46). בהתאם לכתב האישום, סוכם בין השניים, כי כאשר תגמול ההחלטה בלב הנאשם - הוא יודיע לסוכן וזה יתייצב לביצוע המשימה.

132. בעדותו בבית המשפט תיאר הסוכן את הרקע לקשירת הקשר, בהדגישו כי מלכתחילה התכוון הנאשם לפגוע בבעל חובו ולא להרוג אותו, הגם שלקח בחשבון האפשרות שיהרג. עם זאת, הוא ביקש להבטיח שילדי ה'קרבן' לא ייפגעו. עוד ציין כי לא הוגדר מועד לביצוע העבירה:

"כן, הוא סיפר לי את הסיפור שיש חוב של האדם, כמה שותפים ביחד, מדובר בהרבה כסף, לא רוצים להחזיר לו בטוב, אז הוא רוצה להפחיד אחד מהם. שאלתי אותו אם יקרה מצב שכן אדם ימות, אז הוא אמר אם הוא ימות - ימות.

....

הוא לא נתן לי את המטען ולא אמר לי את המיקום אמר לי רק זכרון יעקב אמר מה הבעיה עם הבן אדם ואמר אם ימות ימות. ...

...

הוא לא אמר לי תוך יום יומיים לשים את המטען הוא אמר לי 'פרה פרה' לאט לאט'. (פרוטוקול מיום 26.11.14 עמ' 230 ש' 26-28, עמ' 234 ש' 23-24).

טענות הצדדים

133. הסניגור טוען כי התיאור שבכתב האישום לפיו "לכשתגמול ההחלטה בלב הנאשם לבצע התכנית,

הוא ייצור קשר עם הסוכן" שומט את היסוד לעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, שכן זו לא השתכללה, בהעדר הסכמה ברורה ומפורשת בין קושרי הקשר ביחס למועד ביצועה. לשיטתו, לצורך הוכחת היסוד הנפשי המונח בבסיס עבירת קשירת הקשר, נדרשת החלטה מגובשת לביצוע העבירה.

134. מנגד, טוענת המאשימה כי מדובר בקשר שתוכנן היטב לאורך מספר מפגשים, בין הסוכן לנאשם, בגדר נסקרו העובדות, הוסברו העניינים הטכניים, גובשה שיטת הביצוע, הפגיעה והמקום המיועד. די בכל אלו כדי גיבוש יסודות העבירה של קשירת קשר.

המסגרת הנורמטיבית

135. עבירת קשירת הקשר משתכללת מרגע שהצדדים לעבירה מסכימים לפעול למען אותה מטרה בלתי כשרה, זאת אף אם לא נעשה מאומה לשם קידומה (ר' ע"פ 5927/11 **אבנר הררי ואח' נ' מדינת ישראל** (להלן: "**עניין הררי**"). די להוכיח רצון משותף לבצע בצוותא עבירה מסוג מסוים, לאו דווקא עבירה קונקרטית במועד מוגדר, לשם הוכחת עבירת הקשר (ר' דברי השופט י' עמית בע"פ 11068/08 **מדינת ישראל נ' סנקר**, פסקה 21 (פורסם בנבו), 12.7.2010). אף אין הכרח לקבוע מה היא העבירה הספציפית העומדת ברקע הקשר, אלא הוכחת קשר לביצוע 'סוג מסוים' של עבירות:

"י"אמר, כי לביסוס עבירת הקשר נדרש להוכיח קיומם של שני מרכיבים מצטברים: ראשית, כי נקשר קשר בין שניים או יותר למען מטרה מסוימת; ושנית, נדרש (בענייננו) שהמטרה תהא ביצועו של פשע (ראו: ע"פ 388/78 וזוזוז נ' מדינת ישראל, פ"ד לג' (2) 372, 375-376 (1979) להלן: עניין וזוזוז). המרכיב השני, לפיו נדרש שמטרת ההתקשרות תהיה ביצועה של עבירה 'יוצר את הצורך בקיומה של זיקה - Linkage בלע"ז - בין עבירת הקשר לבין עבירה פלילית אחרת'" (עניין וזוזוז, בעמ' 376 - השופט (כתארו אז) א' אלון). עם זאת, נקבע גם כי לצורך הוכחת עבירת הקשר די להוכיח שבין הקושרים התגבשה הסכמה לביצוע עבירה מסוג מסוים" (ר' עניין הררי).

136. עולה מההלכה הפסוקה, כי לא נדרשת הוכחת 'מסויימות' לצורך השתכללות עבירת הקשר, בשונה מהסכם בדין האזרחי. לעניין זה ראה ע"פ 3338/99 פקוביץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד' (5) 667 (2000):

"היסוד של התקשרות בין שניים או יותר בעבירת הקשר איננו זהה במאפייניו להתקשרות הסכמית במסגרת המשפט האזרחי; ההתקשרות איננה טעונה אותה רמת מסויימות הנדרשת לקיומו של הסכם מחייב במשפט האזרחי" (וראו גם ע"פ 446/01 רודמן נ' מדינת ישראל, פ"ד נו' (5) 25 [2002]).

137. ניתן להוכיח את עבירת הקשר בראיות ישירות ונסיבתיות כאחד:

"הוכחת קיומו של הקשר תעשה באמצעות ראיות ישירות או באמצעות ראיות נסיבתיות, המאחרות להיווצרותו של הקשר, אשר בכוחן ללמד על התקיימותו" (ראה ע"פ 2860/08 אבו סריס נ' מדינת ישראל, ע"פ 8416/09 מדינת ישראל נ' חרבוש, ע"פ 8591/10 נחום נ' מדינת ישראל).

138. החוק מבחין בין קשירת קשר לביצוע פשע לבין קשירת קשר לביצוע עוון. חלוקה זו נגזרת מחומרת העבירה שבכוונת קושרי הקשר לבצע והיכולת לצפות את תוצאותיה כאפשרות **'קרובה לוודאי'**. ראה סעיף 20(ב) לחוק העונשין, המגדיר מהי כוונה וכיצד לכמת את מידת חומרתה: **"לענין כוונה, ראייה מראש את התרחשות התוצאות, כאפשרות קרובה לוודאי, כמוה כמטרה לגרמן"**. די אפוא בצפייה לגרימת חבלה חמורה כאפשרות קרובה לוודאי, כדי להפוך את הקשר לקשירת קשר לביצוע פשע.

139. הכוונה לגרום חבלה חמורה באדם כהגדרתה בסעיף 34כ"ד לחוק העונשין מכניסה את קושר הקשר לגדר מבצע עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע. זו ההגדרה של 'חבלת חמורה';

"חבלה העולה כדי חבלה מסוכנת, או הפוגעת או עלולה לפגוע קשות או לתמיד בבריאות הנחבל או בנוחותו, או המגיעה כדי מום קבע או כדי פגיעת קבע או פגיעה קשה באחד האיברים, הקרומים או החושים החיצוניים או הפנימיים".

על קיומה של כוונה לגרום חבלה חמורה באדם ניתן ללמוד מהלך הרוח של קושרי הקשר בעת קשירתו, להבדיל מתוצאתו אשר לא בהכרח מתממשת, וזה נלמד מתוך הנסיבות בהן נקשר הקשר (ראה ע"פ 2148/13 פלוני נ' מדינת ישראל; ע"פ 4277/12 בכוראשוילי נ' מדינת ישראל).

מן הכלל אל הפרט

140. המארג הראייתי, כפי שהוצג לעיל, יוצר את 'ההנחה המפלילה' נגד הנאשם, כי קָשֶׁר קשר עם הסוכן לפגוע באדם ולגרום לו חבלה חמורה, באמצעות מטען חומר נפץ אשר יותקן ברכבו ויופעל מרחוק. דברי הנאשם לסוכן מלמדים על צפייה ברמה של אפשרות קרובה לוודאי לפגיעה חמורה באותו אדם, עד כדי גרימת מותו. מובן אפוא כי התכנית שרקם ולשמה קָשֶׁר קשר עם הסוכן הייתה לביצוע פשע.

141. גמירות דעתו של הנאשם לפגוע פגיעה חמורה בקרבן הפוטנציאלי, שזהותו לא נודעה, נלמדת מהפרטים הרבים שליקט אודותיו הנאשם ומסרם לסוכן, כך על מקום הביצוע, המטרה, המניע, הדרך והאמצעים. במידע שאסף, ירד הנאשם לפרטים אודות ילדי הקורבן, אורחות חייו, הרגלי היציאה והכניסה לביתו, מקום מגוריו ועוד. הוא השקיע זמן, ערך תצפיות בזירת הפיגוע המיועדת וקיים שיחות מסתוריות וחשאיות עם הסוכן, כדי להכניסו לסוד העניינים בכוונה להטיל עליו את ביצוע מעשה הפגיעה. לשם כך, הסביר ופירט לסוכן כיצד עליו להפעיל את מטען הנפץ, כיצד יכסה פניו באמצעות מסיכה המצויה ברשותו (ואף נתפסה). מדובר בתכנית מפורטת ומגובשת, למעט מועד ביצועה, עליו טרם החליט.

142. לצבר פרטים אלו מצטרפות העובדות, כפי שהוכחו לעיל, בדבר רצון הנאשם לרכוש נפצים לרבות רכישתם בפועל מהסוכנים, הידע שהפגין בדרך הפעלתם ובמחיריהם. בחקירתו הנגדית אישר הנאשם את השיחות המתוארות בינו לבין הסוכן, הגם שגרס כי לא זכר מי יזם אותן. הוא אף אישר דבר היכרותו אנשי עסקים שמתגוררים בזיכרון יעקב אולם הטעים כי אינו מעוניין לפגוע באיש מהם. הנאשם העלה סברה כי: **"יש מצב שניסיתי לקחת את הסוכן לכיוונים שהוא יכול אולי להרוויח כסף מתישהו במקצוע שהוא מתעסק, אולי"** (עמ' 457 ש' 29-30). עולה מדבריו הודאה במקצת העובדות המתוארות בכתב האישום ביחס לעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע.

143. אין מדובר בעבירה 'ערטילאית' כפי שגרס הסינגור, אלא בכוונה קונקרטית וברורה לפגוע באדם תוך הפגנת אדישות לאפשרות כי הפגיעה תביא למותו.

ודוק; כאשר הגיע למשטרה המידע אודות קשירת הקשר לבצע פשע על ידי הנאשם, היא נקטה אמצעים לחקור ולהתחקות אחר הקורבן הפוטנציאלי, ללמדך כי התייחסה לעובדות בכובד ראש. לעניין זה ראה עדות הקצין אבי גור מיום 23.2.15 בעמ' 326:

"באותו זמן של קבלת המידע הזה, נעשו בדיקות רבות על מנת לנסות ולאתר את אותו קורבן פוטנציאלי. לא אותר אדם כזה...כמה שבדקנו, שגר באזור זיכרון ומסוכסך עם הנאשם. מעבר לזה שמדובר בחקירה סמויה, כל המידע הזה הגיע באמצעות הסוכן... עשינו הרבה מאוד בדיקות ולא אותר אף אדם פוטנציאלי, לכן לא ראינו לנכון במהלך חקירה סמויה בה קיים סוכן לעשות זאת. ...עשינו מספיק בדיקות על מנת לשלול את הדבר הזה..." .

אמנם, סופו של יום, לא התחקתה המשטרה אחר הקרבן הפוטנציאלי, אולם אין בכך כדי לשלול את עצם קיומו של הקשר שקשר הנאשם עם הסוכן, לרבות כוונותיו לפגוע בקורבנו, לשמן נקשר הקשר לביצוע פשע.

144. הוכח אפוא, למעלה מכל ספק סביר, כי הנאשם קשר קשר עם הסוכן לביצוע עבירה מסוג פשע.

האישום החמישי - החזקה וסחר בחומר נפץ

145. עניינו של אישום זה בחומר נפץ תקני מסוג ציקלוניט שמשקלו 17.6 גרם, אותו מסר הנאשם לסוכן בביתו בתאריך 9.4.13 (להלן: **"חומר הנפץ"**). עובר לאירוע, אמר הנאשם לסוכן כי ברשותו מטען חבלה שניתן להפעילו באמצעות טלפון סלולרי המוצמד לרכב ובנוסף, ציין כי ברשותו כמות חומר נפץ. לאחר שמסר לסוכן את חומר הנפץ, נותרה בידו כמות לא ידועה.

146. על יסוד האמור לעיל, נטען כי הנאשם סחר בחומר נפץ שמשקלו 17.6 גרם ללא רשות כדן והחזיק בחומר נפץ נוסף בכמות שאינה ידועה למאשימה.

על הראיות

147. הסוכן העיד כי ביקר את הנאשם בביתו וכאשר שהה עמו במטבח, קיבל מידיה את חומר הנפץ. אותה עת שהה יוסי במרפסת הדירה ולא היה עד לקבלתו. הסוכן תיאר את החשאויות המוחלטת שאפפה את מעמד קבלת חומר הנפץ. בהודעתו ת/56 מיום 9.4.13 מסר הסוכן:

"אמיל קרא לי ובאתי איתו למטבח ושם אמיל שם כפפות גומי לידיים שלו. פתח בד שנראה כמו בד של חיתול של תינוק. היה בתוך הבד שקית שחורה ניילון עגולה, לא ידוע מה היה שם. היה שם גם קופסה בצבע וורוד ולבן בגודל של חצי קופסת סיגריות ועליה רשום באנגלית c.p.4 היה גם רשום התוצרת ואני זוכר שהיו אותיות באנגלית שזה היה המילה זהירות באנגלית. שאלתי את אמיל אם זה יכול להתפוצץ עלי ואמיל סימן לי באצבע לא לדבר. אמיל

פתח את הקופסא שעליה רשום c.p.4 בתוכה היה חומר כמו פלסטלינה בצבע וורוד. אמיל חתך חתיכה קטנה לעצמו ונתן לי חתיכה מזה ואמר שאם שמים אותה במשענת ראש ונפץ אז מעיפים לבן אדם ראש" (שורה 18 ואילך).

הסוכן הוסיף כי באותו מעמד ציין לפניו הנאשם, שנותרה בידו כמות מועטה, לאחר שחילק מחומר הנפץ גם לאחרים.

148. במעמד קבלת חומר הנפץ, היה הסוכן מצויד במכשיר הקלטה, אולם השיחה בינו לבין הנאשם נקלטה באורח עמום, לדבריו בשל העובדה שלחשו זה לזה. כך, תיבת המילים "חומר נפץ" כלל לא נשמעה במכשיר ההאזנה. עם זאת, כפי שיבואר בהמשך, פרטים רבים שמסר הסוכן אוששו באמצעות ראיות אובייקטיביות אשר יש בהן כדי להשלים התמונה לשלמה ובהירה.

149. בשיחה 750 מיום 1.11.12 (טרם מועד מסירת חומר הנפץ) אמר הנאשם לסוכנים בהתייחסו לחומר נפץ, כי **"יש לי חומר (נפץ - ו.מ.), אני ככה צ'יק מוריד ממנו כמה שאני רוצה" (עמ' 33)**. בהמשך, נקב הנאשם בשם החומר **"c4"**: **"יש לי חומר כזה...אתה משחק איתו איך שאתה רוצה הוא נכנס לכול חור ה - c4"**. בתגובה שאל אותו יוסי אם החומר עשוי פלסטלינה והנאשם השיב בחיוב (עמ' 34).

150. הנאשם אישר בעדותו את תכנן של השיחות המתוארות ולהגנתו שב וטען כי ידע **"שמישהו עומד מאחורי הדברים"** ועל כן שיתף פעולה, כדי להתחקות אחר זהותו. לדבריו, במפגש המתואר בביתו, הוא קלט שיחה בין הסוכנים, באמצעות מכשיר המצוי ברשותו, שעוררה את חשדו כי הם עובדים עם המשטרה (עמ' 455 לפר'). הנאשם הכחיש מכל וכל כי מסר חומר נפץ לסוכן וגרס כי עובדה זו בדויה. אין בפיו הסבר, כיצד הגיע חומר הנפץ לידי הסוכן, על אף שאין מחלוקת שהסוכן הראה ליוסי את חומר הנפץ מיד לאחר האירוע, החומר נתפס, נבדק וזוהה כחומר נפץ (חוות דעת מז"פ ת/48, ת/52).

151. הסניגור טען כי לא הונח מסד ראיתי מוצק להוכחת העבירה, בדגש על העובדה שהמאשימה נסמכת על עדותו היחידה של הסוכן, שאינה נתמכת בראיות אובייקטיביות. משכך ולנוכח מיהות הסוכן - עבריין חסר תקנה - אין לסמוך על עדותו היחידה. הסניגור הטעים העדרן של המילים המפורשות "חומר נפץ" בשיחה שהוקלטה במעמד מסירת החומר לסוכן. לעניין זה, עתר שלא לקבל את עדותו של יוסי, אשר ציין כי שמע ממקום ישיבתו במרפסת את הסוכן ונאשם, אשר שוחחו ביניהם על חומר נפץ. לדידו, הואיל ותיבת המילים 'חומר נפץ' לא נקלטה במכשיר ההאזנה, ממילא גם יוסי לא יכול היה לשמוע אותה. יתירה מזו, לשיטתו, הפיקוח על הסוכן לא היה הדוק ומשכך, יכול היה בנקל להחדיר לבית הנאשם חומר נפץ כדי להפלילו.

דין והכרעה

152. במחלוקת שבין התביעה להגנה, סבורני כי ידה של התביעה על העליונה. מסכת הראיות שהציגה מבוססת, מוצקה ויש בה כדי להביא להרשעת הנאשם בעבירה של החזקה וסחר בחומר נפץ במשקל של 17.6 גרם - שביטוי בהעברת חומר הנפץ לידי הסוכן, לשימושו.

153. תיבת המילים 'חומר נפץ' אמנם לא נקלטה במכשיר ההאזנה על אף הפעלתו במהלך השיחה בין הנאשם לסוכן, אולם עדות הסוכן 'מתכתבת' היטב עם שיחות קודמות בין הנאשם לסוכנים, בנושא הנפצים

וחומרי נפץ, שם ציין הנאשם מפורשות כי בידי חומר נפץ מסוג C4 ללמדך, כי אין מדובר בבדיה שבדה הסוכן. בהינתן אמצעי הזהירות החמורים בהם נקט הנאשם אף בתוך ביתו - לא מן הנמנע שחלק מהשיחה לא נקלט לרבות תיבת המילים "חומר נפץ". זאת ועוד, הסוכן ציין עובדות רבות נוספות הקשורות לאותו מעמד, שאינן שנויות במחלוקת, ללמדך על האותנטיות שבדבריו. ראה עדות הסוכן:

"זה היה בבית שלו ברחוב הערבה 4 בקריית מוצקין, ... ועליתי אליו לבית ושמה בבית הוא החזיר לי את החמש אלף את הכסף (שהלווה לנאשם בעסקת סימנטוב - ו.מ) ואז הוא לקח אותי למטבח והוא הוציא מתחת למכונת כביסה איזה כמו טיטול כזה והיה שמה קופסה ובקופסה הזאתי היה כתוב סי.פי.פור 4, אז חזרתי על זה על המילה הזאת סי.פי.פור, אמיל אמר לי, תשתוק, אל תדבר, הוא כל הזמן חשד שיש לו האזנות בבית שהוא כל הזמן מואזן, גם בפגישה האחרונה שלנו היה לו מכשיר כזה שבודק אם יש ציטות והמכשיר אמר לו שיש ציטות." (פרוטוקול מיום 1.9.14 עמ' 197 ש' 17-23).

הסוכן תיאר את מרקם חומר הנפץ **"כמו פלסטלינה בצבע ורוד כזה נקודות בלבן..."** ואף תיאר כיצד הנאשם 'שבר' חלק מהחומר ולאחר מכן הוסיף חתיכה נוספת: **"הוא שם לי את זה, הוא שבר לי חתיכה ואחר כך אמרתי לו, מה זה מספיק? הוא הוסיף לי עוד חתיכה, אמר לי, זה שמים בכיסא של הראש זה מעיף ראש".**

154. דבריו האחרונים עולים בקנה אחד עם השיחות שקיימו השניים קודם לכן, ביחס לקשירת הקשר להטמין מטען חבלה ברכבו של אדם (בזיכרון יעקב) במטרה לפגוע בו. יתירה מזו, בעדותו אישר הנאשם מקצת מהעובדות הגם שצבע אותן בצבעים אחרים, הפך את היוצרות וייחס לסוכן דברים שהוא עצמו אמר. ראה דבריו:

"מה שאני יכול להגיד - שמעון דיבר איתי על חומר נפץ. באותו יום אני זוכר ששמעון בעקבות השיחה שלי איתו קודם ודיברנו על איך שהכינו ליחיא עייאש את הפצצה הוא חשב שאני יכול להכין באותה צורה והוא בא לבקש ממני שאכין. הוא אמר שיש לו חומר נפץ והוא ביקש שאכין לו טלפון עם מטען. כל מה שאני זוכר שאמרתי לו, נפלת על הראש, אני לא יודע איך עושים את זה ואני לא יודע מי יודע. הוא חשב שאני יכול להכין את זה. בטענה שהוא רוצה לתת את זה, הוא אמר כל מיני שמות. אני לא רוצה להסגיר. את מדברת על ה 9.4, זו הפעם היחידה שהוא דיבר איתי על חומר נפץ בבית שלי. אז הוא ביקש ואמר שיש לו מטען שרוצה לתת אותו או לעשות בו שימוש בשביל אנשים מהדרום, במרכז, לא יודע. זה לא עניין אותי. אמרתי לו אתה משוגע לתת להם או לעשות בשבילהם. אני לא יודע מי עושה את זה. עזוב אותי" (פרוטוקול מיום 13.6.16 עמ' 645 ש' 16-24).

הנה, הנאשם אישר כי שוחח עם הסוכן על חומר נפץ במועד הרלבנטי, הגם שגרס כי הסוכן יזם את השיחה. ברי אפוא כי אכן התקיימה אותו מועד שיחה אודות חומר נפץ. גרסתו, לפיה הסוכן יזם הפנייה אליו אגב הצהרתו על כוונתו לפגוע באחר, בעטיה שאל לכאורה כיצד מרכיבים ומפעילים חומר נפץ - לא הוכחה. השיחות המוקלטות אינן תומכות בה ולא הובאה כל ראיה להוכחת הנטען. לא בכדי עמד הנאשם על עצם קיום השיחה בביתו אודות חומר נפץ, בתאריך 9.4.13, אלא כדי לתרץ את פשר דבריו כפי שנקלטו במכשיר ההאזנה (מבלי שצוין חומר הנפץ בשם המפורש) ולנסות להפריך את עדות הסוכנים לפיה נתן חלק מחומר הנפץ שהחזיק לסוכן. יש אפוא

בדבריו כדי לחזק את גרסת הסוכנים.

155. הטענה לפיה הסוכן הצטייד מראש בחומר נפץ כדי להפליל את הנאשם אינה מבוססת כלל ועיקר. יש לזכור כי הסוכן יצא לפגישותיו עם הנאשם לאחר תדריך, התקנת מכשירי האזנה ותחת פיקוח. בנסיבות אלו, לא די בסברה שהעלה הסניגור, לפיה הצטייד הסוכן מראש בחומר נפץ, ללא ידיעת מפעיליו. זאת ועוד, במועד הפעילות המתוארת, השכיל הסוכן 'להוכיח' את יכולתו למפעיליו במשימות שביצע בתחילת דרכו (עבירות הסמים אשר תידונה להלן ואספקת הנפצים). הוא לא נדרש לבדות בדיה כדי להוכיח את יכולתו למפעיליו.

156. הוכח אפוא, מעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם החזיק בחומר נפץ שלא כחוק והעביר לידי הסוכן 17.6 גרם מתוך החומר שהיה ברשותו. בכך, ביצע עבירות של החזקה וסחר בחומר נפץ.

עבירות הסמים

אישומים 2, 3 לכתב האישום

157. על פי עובדות כתב האישום, במהלך החודשים נובמבר - דצמבר '12 עסק דורי (הנאשם 2) בסחר בסמים. בתקופה זו, בשני מועדים, נפגש עמו הנאשם בלוויית הסוכן לצורך עסקי סם.

158. בתאריך 18.11.12 נפגש הנאשם עם הסוכן בירושלים והשניים יצאו ברכב הנאשם לכיוון רחובות. בדרך, תיאם הנאשם בטלפון מפגש עם דורי, בצומת בית דגן. משהגיעו, קיבל הנאשם מדורי סם במשקל שאינו ידוע למאשימה ולאחר מכן, נהג ברכבו ובה בעת הניח את הסם שרכש על שטר כסף, "יבש אותו עם מצית והסניפו באומרו כי "יש חומר טוב" (האירוע המתואר הוא נושא האישום השני ויכונה להלן: "המפגש הראשון").

159. על יסוד העובדות המתוארות, מיוחסת לנאשם עבירה של סחר בסם מסוכן ונהיגה תחת השפעת סם מסוכן.

160. בחלוף חודש, בתאריך 17.12.12, סיפר הנאשם לסוכן במהלך נסיעה משותפת, על אדם שמספק לו סם מסוג קוקאין במחיר של כ-380 ₪ לגרם. בתגובה, שאל הסוכן אם יוכל הנאשם להשיג עבורו 50 גרם מהסם. הנאשם השיב בחיוב.

161. משנפגש הנאשם עם דורי בסמוך לצומת הכפר הירוק ברמת השרון, הוא נכנס לרכבו ורכש ממנו כמות לא ידועה של סם מסוג קוקאין. באותו מעמד סיכם הנאשם עם דורי כי יספק 50 גרם סם בעבור הסוכן, על פי בקשתו דלעיל, בביתו שבפתח תקווה. בהמשך לאמור, השניים נסעו לפתח תקווה, כאשר יוסי נסע בעקבותיהם. דורי נסע אף הוא.

162. בהגיעם לביתו של דורי בפתח תקווה, מסר הסוכן לידי הנאשם סכום של 19,000 ₪ (אותו קיבל מיוסי) על מנת שיעבירו לדורי בעבור הסם. הנאשם פגש בדורי מחוץ לביתו, אז נכנסו השניים לבית, שם העביר הנאשם לידי דורי את הכסף ובתמורה, קיבל סם מסוג קוקאין (להלן: "הסם"). כאשר מסר הנאשם את

הסם לסוכן, הוא ביקש כי יפריש עבורו מעט ממנו וכאשר קיבל את מבוקשו "הסניפו" תוך שצוין כי "זה חומר בן זונה אש". הנאשם השתמש בסם בעודו נוהג ברכבו (האירועים המתוארים, נושא האישום השלישי, יכוננו להלן: "המפגש השני"),

163. נטען כי במעשים המתוארים ביצע הנאשם עבירה של סחר בסם במשקל 49.05 גרם וכן, נהג בשכרות, תחת השפעת הסם.

על הראיות

המפגש הראשון - אישום שני

164. הסוכן גרס כי המפגשים המתוארים לעיל ניזומו על ידי הנאשם במהלך נסיעותיהם המשותפות. הוא לא הכיר את דורי קודם לכן. ראה עדותו:

"הוא אמר לי, קח את הטלפון חפש לי עופר, כתוב באנגלית, אמרתי לו אני יודע לקרוא אנגלית, חיפשתי שם, מצאתי, נתתי לו, הוא התקשר לעופר הזה, הוא קבע איתו, אני יודע אם זה בבית דגון או באזור המרכז, כל הזמן הסתובבנו שם באזור המרכז עד שהוא פגש אותו שמה ב, איך קוראים למקום הזה? אני לא זוכר בדיוק את השם של המקום, אבל זה פיצוץיה כזאתי בבית דגון, אני חושב ואז אמיל ירד מהרכב, הלך לרכב של עופר הזה, הוא קנה לעצמו סמים לצריכה שלו, הוא משתמש, קוקאין" (פרוטוקול מיום 1.9.14 עמ' 173 ש' 13-25).

הוא הוסיף:

"הרכב שלנו פה, הרכב של העופר הזה נמצא פה, אני יורד נמצא פה, פה יש פיצוץיה, אני יורד משתיין פה ליד הפיצוץיה, אני מסתכל, אני מקריא את המספר של הרכב (של דורי - ו.מ.), אני רואה בחור עם טרנינג... עומד מדבר איתו.. מתחבקים, וזה נותן לו, אמיל חוזר לרכב ומתחיל להסניף וזה, הוא נוסע, אני מחזיק לו את ההגה..." (שם, עמ' 174, ש' 14-19).

165. תימוכין לעדות הסוכן ניתן למצוא בשיחה 780 מיום 18.11.12 (ת/76א), בה נשמע הנאשם מתאם המפגש עם דורי, לאחר שביקש מהסוכן כי יחייג ל"עופר" בעת שנהג. בהמשך, נשמע הסוכן מקריא את מספר הרכב של דורי ובסופה של ההקלטה, שב הנאשם לרכב והשניים עוזבים את מקום המפגש הראשון (עמ' 26-29).

מפגש שני - אישום שלישי

166. בעדותו התייחס הסוכן לרכישת הסם על ידי הנאשם בעבורו במפגש השני:

".... נסענו לבחור הזה עופר, עשה לו טלפון, אמר לי שהוא קונה ממנו גרם בשלוש מאות שמונים ₪, אמרתי לו, הוא יכול לארגן לי 50 גרם? הוא אמר לי, יש לך כסף? אמרתי לו, כן, לא בעיה, נסדר, אמרתי ליוסי אני מסתדר יש לנו כסף, גם ככה אני מתעסק בסמים, הוא עמוד 38

יודע שכביכול הסיפור יעני הגרסה שלי איתו מה אני עושה, הפעילויות שאני עושה זה אני קונה סמים בשביל משהו כביכול בכלא וככה אני מרוויח....ואז נסענו גם לעופר הזה, בפעם שהוא אמר לי, נפגשנו שמה אני יודע, היינו באבן גבירול, יוסי נסע אחרי איפה שאמרתי לו. ...אמיל לקח בשביל עצמו כמה גרמים שזה גימלים ואז הוא שאל אותו אם יש לו?..." (פרוטוקול מיום 1.9.14 עמ' 174-175 ש' 30).

וביחס לאספקת הסם בפתח תקווה הוסיף:

...הגענו לרחוב ברנדס (פתח תקווה-ו.מ), אני המתנתי ברכב, אמיל ירד אליו, אחרי כמה דקות אמיל חזר הביא לי שקית עטופה עם נייר כזה טישו טואלט כזה עטוף כזה, הביא לי 50 גרם, פתח את השקית הניילון, פתחתי את זה, אמיל הסתכל בתוך השקית, רצה לראות אם הוא נתן לי חומר בדיוק מה שהוא נתן לו כביכול, אז הוא הריח את החומר, אמרתי לו, אתה רוצה? שבר חתיכה כזה, אמר לי, יש לי וזה, כאילו יעני זה בשבילי בשביל עבודה, לא רוצה לגזול לי פרנסה, הוא לקח חתיכה קטנה איזה גרם, חצי גרם, אני לא יודע בדיוק כמה הוא לקח" (עמ' 174, 175 לפרוטוקול מיום 1.9.14).

167. שיחה 851 מיום 17.12.12 (ת76/א) שהוקלטה בדרכם של הנאשם והסוכן למקום המפגש השני, מאששת את עדות הסוכן. בעמ' 27 לתמליל, אמר הנאשם לסוכן כי בכוונתו לרכוש סם מדורי - "הוא ממלא לי כמה גימלים בארבע". בתגובה אמר לו הסוכן: "תגיד לו שסידר לי חמישים שיביא לי את זה אבל לתל אביב...". בהמשך, הציע הנאשם לסוכן, כמחווה של רצון טוב, לנסות ולהוריד את מחיר הסם שירכוש עבורו - "תכף נראה מה אפשר להוריד לו" (עמ' 28). בתום העסקה, הודיע הנאשם בסיפוק כי אכן הצליח להוזיל את המחיר ל - 380 ₪ עבור 1 גרם. בנוסף, עדכן את הסוכן, כי דורי מסר שברשותו כמות סם מדויקת של חמישים גרם. לאחר שהסם סופק, ציין הנאשם לפני הסוכן כי לקח לשימוש 2-3 גרם (גימלים).

168. הסם שמסר הנאשם לסוכן במפגש השני נבדק במעבדת מז"פ של המשטרה וזוהה כסם מסוג קוקאין במשקל 49.05 ג'.

169. הנאשם אישר בעדותו את העובדות הנוגעות לרכישת הסם, הן עבורו הן עבור הסוכן. כן אישר כי הוא צורך סמים באורח קבוע. להגנתו טען, כי באירועים המתוארים הוא הודח בתחבולה לביצוע העבירות בהדגישו, ביחס לעבירה של סחר בסם, כי פעל שלא למטרת רווח:

"ליאון הירש סיפר את זה הכי נכון, שאמיל סידר לו את החמישים גרם ולא הרוויח עליהם לא כלום. אם הייתי מרוויח 390 או 380, זה מראה שאני לא סוחר סמים הוא גרר אותי בתודעה האנושית, מניפולציה. בפועל כן נתתי לו אבל זה הוצא ממני בתחבולה" (עמ' 459 ש' 10-13).

ביחס לעבירה של נהיגה תחת השפעת סם - בתמליל שיחה 851 מיום 17.12.12 (הפגישה השנייה), אמר הנאשם לסוכן בעת שנהג ברכבו (שיחה 851):

"אמיל: תשים רק שתי טיפות, שים פה שתי טיפות אל תשים את זה אני לא אקח את זה, זהו זהו זהו אל תשים, גם זה הרבה. קח קח את זה...
שמעון: יש לו ריח של תרופה אבל, אמיל
אמיל: קח את זה, זה בסדר... אני אומר לך זה טוב, הוא לא .. איזה תרופה, יש לו ריח בן
זונה חבל לך על הזמן קטלני שמעון, אני מניאק אם הוא לאיש לו ריח אחו שרמוטה
אם הייתי יודע, הייתי לוקח לי גם עשירייה ... קטלני."

עולה מדבריו כי ביקש "טעימה" מהסם - רק "שתי טיפות".

טענות הצדדים

170. המאשימה סומכת טיעוניה על עדותו של הסוכן הנתמכת בשיחות המוקלטות. לשיטתה, הוכח כי הנאשם צרכן סמים כבד. משכך, עדות הסוכן, לפיה רכש סמים במפגשים המתוארים עולה בקנה אחד עם התמכרותו. המפגשים ניזומו על ידי הנאשם, ללא התערבות הסוכן, אשר לא הכיר את דורי וממילא לא יזם אותם אלא צפה במתרחש מהצד. כמות הסם שנרכשה עבור הסוכן ולבקשתו, זוהתה כסם ומשליכה על אופי רכישותיו הנוספות של הנאשם מדורי, אשר ברי כי אף הן היו סם. לפיכך, הוכחו יסודות העבירות נושאי האישומים שניים ושלוש.

171. ההגנה טוענת כי הראיות שהובאו להוכחת האישומים הללו חורגות מההסכם שנחתם עם הסוכן, שהתמקד בייבוא סם מחו"ל. די בכך כדי לפסלן. עוד טוענת ההגנה, כי הנאשם הודח על ידי הסוכן לביצוע העבירות ומכל מקום, ביחס למפגש הראשון, לא הוכח כי החומר שנרכש היה סם מסוכן. בכך יש כדי לשמוט הקרקע תחת האישום השני. לכל היותר, טוענת ההגנה, הוכח כי הנאשם רכש סם לצריכה עצמית, על רקע צריכתו הקבועה. לפיכך, אין להרשיעו בעבירה של סחר בסם, אף לא בעסקה אחרת לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973 (להלן: "פק' הסמים") אלא ברכישת סם לצורך החזקה עצמית.

172. ביחס לנהיגה תחת השפעת סם, גורס הסניגור כי אף אם הוכח שהנאשם צרך סם בעת נהיגתו, עובדה המוכחשת, הרי שלא הוכחה השפעת הסם על נהיגתו, המהווה יסוד מיסודות העבירה, שיש להוכיח באמצעות ראיות מדעיות.

דין והכרעה באישומים 2-3

173. הדיון יתייחס לשתי רכישות סמים שביצע הנאשם מדורי לעצמו וכן לרכישה שביצע עבור הסוכן. להלן העובדות שהוכחו:

- א. הנאשם צרכן סמים קבוע, הנזקק להם ותר אחר מקורות לרכישתם.
- ב. על יסוד ניסיונו העשיר בסמים, רכש הנאשם בקיאות בזיהוי סמים ובנקל הבחין בטיבם ואיכותם.
- ג. יחסיו של הנאשם עם דורי היו 'מקצועיים', לצורך רכישת סמים. עולה מהשיחות המוקלטות שקיים עמו עובר למפגשים, כי היה זה הנאשם שיזם אותם. לסוכן לא הייתה היכרות מוקדמת עם דורי.

ד. לאחר המפגשים, השתמש הנאשם בסם שרכש כדי לעמוד על טיבו והפגין את שביעות רצונו מאיכות הסם.

ה. עסקה אחת מתוך שלוש העסקאות שביצע הנאשם עם דורי הייתה רכישת סם עבור הסוכן. הסם שנרכש זוהה כקוקאין.

הרכישות שביצע הנאשם לעצמו

174. במרבית העובדות הנאשם לא כפר; הוא אישר את תלותו בסם, כמקור לשיכון כאביו, לשיטתו. הסוכנים העידו כי ימים שלמים היה 'מסטול' והתלונן על נדודי שינה. ראה עדות הסוכן:

"הוא (הנאשם) משתמש כבד בסמים, הוא לא משתמש שנה שנתיים, שכן אדם מאבד את עצמו לאבד את הראש, הוא לפעמים לא ישן 3-4 ימים והוא בפוקוס. הוא צריך היה לישון, הוא כל הזמן מעשן, משתמש כבד" (פרוטוקול מיום 26.11.14 עמ' 219 ש' 18-19).

175. מפגשיו עם דורי (אשר הורשע כזכור בעבירות של סחר בסמים) נועדו לרכישת סמים ואופיינו בתיאומים בהתראה קצרה, מיקומים אקראיים, בצמתים, 'על הדרך', שנועדו לרכישת סמים. הא ותו לא.

176. הראיות הנסיבתיות מבססות את המסקנה כי העסקאות עם דורי ועם סימנטוב (בהמשך) נועדו לרכישת סם, הגם שהחומר שרכש הנאשם לא נבדק וממילא לא זוהה במעבדה כסם מסוכן. די בנסיבות בהן נערכו המפגשים לרבות עדויות הסוכנים, כי מיד לאחר רכישתם, 'הסניף' הנאשם מהחומר שרכש אגב שהביע את סיפוקו מאיכותו כדי ללמד כי אכן רכש סם.

177. יתירה מזו, הנאשם התרברב בשיחה עם הסוכן על בקיאותו הרבה בסמים וזיהוי איכותם:

"בוא אני יגיד לך אח שלי. אני יודע מה מוכרים אנשים גם ב...גם בתל אביב, גם בצפון חמש אחוז חומר אין בפנים והם מוכרים... הם מוכרים אפס נקודה שבע בארבע מאות חמישים שקל, בחמש מאות שקל. אנשים לא יודעים היום מה זה חומר, זה אני ואתה יודעים אנשים לא יודעים וקונים..." (שיחה מס' 764 מיום 7.11.12, עמ' 42).

אם בכך לא די, הרי שביחס לעסקה שתיווך הנאשם בין הסוכן לסימנטוב (תידון בהמשך) רכש הנאשם כמות סם גדולה אשר זוהתה כסם מסוג קוקאין על ידי מז"פ (ת/57).

ברי אפוא כי הנאשם רכש מדורי במפגשים המתוארים סם מסוג קוקאין והעובדה שהסם לא זוהה במעבדה אינה גורעת ממוצקות הראיות לעניין זה.

178. נותרה אפוא לדין הסוגיה באם הרכישות שביצע הנאשם עולות כדי עבירה של 'סחר' בסם, כטענת המאשימה, או שמא מדובר ב"עסקה אחרת" לצורך שימוש עצמי.

179. סעיף 13 לפק' הסמים מונה סוגים של עסקאות בסמים ובהן 'יצוא, יבוא, סחר ו'עסקה אחרת':

"לא ייצא אדם סם מסוכן, לא יבא אותו, לא יקל על ייצואו או ייבואו, לא יסחר בו, לא יעשה

בו שום עסקה אחרת ולא יספקנו בשום דרך בין בתמורה ובין שלא בתמורה, אלא אם הותר הדבר בפקודה זו או בתקנות לפיה או ברשיון מאת המנהל".

הביטוי "רכישה" אינו נזכר בהוראת החוק באורח מפורש. עם זאת, נקבע בהלכה הפסוקה, כי רכישה נכנסת בגדר 'עסקה אחרת'. לעניין זה ראה ע"פ 4938/94 שמרלינג ואח' נגד מדינת ישראל, שם נקבע:

"החלופה של 'עסקה אחרת' נועדה לתפוס ברשתו של האיסור כל 'עסקה' בסם, שזכרה לא בא במפורש בגוף האיסור. ולא נעלמה הימני נקיטת הביטוי 'אחרת', שיש בה, לכאורה, כדי לצמצם את משמעות התיבה 'עסקה' לפעילות מסוג הפעילויות המפורטות בגוף הסעיף לפניה. הפעילות הקודמת לנקיטה בתיבה 'עסקה', היא 'סחר' בסם. במקרה דנן, רכישת הסם נעשתה למטרות סחר בו, ורכישתו, כשלעצמה, מהווה עסקה 'עצמאית', הבאה בגדר 'עסקה אחרת' כמשמעותה בסעיף 13 לפקודה".

פרשנות זו מתיישבת עם ההיגיון והשכל הישר. 'רכישה' אינה בהכרח 'סחר' על פי מובנו הלשוני של הביטוי, אולם בוודאי שהיא מהווה 'עסקה', או כלשון הסעיף לעיל, 'עסקה אחרת'.

180. ובענייננו, באשר לרכישות 'העצמיות' שביצע הנאשם (מדורי ובהמשך מסימנטוב) - הוכח כי הסם נרכש לשימוש עצמי, להבדיל מכוונה 'לסחור' בו, זאת מהטעמים הבאים:

א. הוכח, כי הנאשם נרקומן הצורך סמים על בסיס קבוע. נסיבות ביצוע רכישת הסמים תומכות במסקנה כי נרכשו לצריכה עצמית.

ב. כמות הסם שנרכשה לא ידועה (למעט הסם שנרכש עבור הסוכן במשקל 49.05 גר') ואין ראיה כי נרכשה כמות 'מסחרית'.

עולה מכל האמור לעיל כי הנאשם ביצע 'עסקה אחרת' בסם שנועד לצריכה עצמית.

רכישת הסם עבור הסוכן

181. אירוע רכישת הסם עבור הסוכן לא תוכנן מראש, הגם שנצפתה האפשרות ובהתאם, נערכו הסוכנים והצטיידו בכספים. לאחר ששמע הסוכן את שיחת הנאשם עם דורי, בגדרה ביקש לרכוש ממנו סם, הוא שאל באורח 'אגבי', אם דורי יוכל לספק סם גם לו, באמתלה כי הבטיח לספקו לחבר בכלא (הסוכן נקב בשמו של דודי אפל, עמו ישב בכלא, לגרסתו). הנאשם נענה בחפץ לב, מתוך מחווה חברית. פנייתו של הסוכן לא עוררה בו התלבטות והוא אף ניסה להוזיל את מחיר הסם, מבלי לגזור לעצמו 'קופון'. כאשר מסר לידי הסוכן את הסם שרכש בעבורו, נטל הנאשם לעצמו 'חתיכה', לדברי הסוכן, כדי לבדוק את טיבו, לוודא שהחומר זהה לזה שרכש לעצמו. הסוכן הטעים כי מדובר בחתיכה קטנה 'לקח טיפה רק לבדיקה' (פרוטוקול מיום 26.11.14 עמ' 237 ש' 15).

182. בענייננו, ברי שהנאשם תיווך את הסם בין דורי לסוכן, העביר לדורי כספים שקיבל מהסוכן ובתמורה מסר לו את הסם שקיבל מדורי - פעולות המהוות תיווך לפי סעיף 14 לפק' הסמים. אמנם הדבר נעשה לבקשת

הסוכן, כמחווה חברית וללא כוונת רווח, אולם אין בכך כדי לגרוע מהאחריות הפלילית בה נושא הנאשם בגין ביצוע העבירה.

נהיגה תחת השפעת סם

183. בכתב האישום מיוחסות לנאשם שתי עבירות של נהיגה תחת השפעת סם; ביחס לאירוע שהתרחש ביום 17.12.12, העיד הסוכן כי בתום המפגש השני נטל הנאשם **'טיפה'** מהסם שרכש עבור הסוכן, כדי לבחון את טיבו בעודו נוהג (פרוטוקול מיום 26.11.14 עמ' 237 ש' 15). עדות הסוכן נתמכת בשיחה 851, שם נשמע הנאשם מבקש מהסוכן שישים **'רק שתי טיפות'** מהסם והוסיף **'אני לא אקח את זה, זהו זהו זהו אל תשים, גם זה הרבה'**. מיד לאחר מכן הביע התרשמותו מהסם, בסגנונו **'יש לו ריח בן זונה חבל לך על הזמן קטלני'**. דבריו מלמדים על שימוש בסם, טעימה, ניתן לומר "על קצה המזלג".

184. באשר לעבירה של נהיגה תחת השפעה המיוחסת לנאשם ביום 18.11.12, הסוכן העיד כי בתום המפגש הראשון, חזר הנאשם לרכב והסניף - **"אמיל חוזר לרכב ומתחיל להסניף וזה, הוא נוסע..."** (עמ' 174 לפר'). עדות זו נתמכת בשיחה מס' 780 המלמדת על המפגש עם דורי ורכישת הסם. יוצא, כי הנאשם נטל 'דגימה' מהסם לאחר רכישתו ועשה כן במהלך נהיגה. עם זאת, כפי שיבואר להלן, אין ראיות המלמדות כי נהג תחת השפעת הסמים באף לא אחד משני האירועים לעיל.

185. ודוק; ברי כי נטילת סם בכלל ונטילתו בעת נהיגה בפרט, אף אם מדובר ב'דגימה' - היא מעשה פסול מכל וכל. אין להכביר מילים בדבר הסכנה הנשקפת מצריכת סם, בדגש על הסכנה בגין שימוש בו בעת נהיגה! עם זאת, הוכחת שימוש בסם בעת נהיגה, בכמות מזערית, כפי שגרס הסוכן וכעולה מהשיחות המוקלטות, אינה מהווה תשתית ראייתית מוצקה דייה להוכחת יסודות העבירה של נהיגה תחת השפעת סם.

186. להלן **המסגרת הנורמטיבית**; איסור נהיגה ברכב תחת השפעה של סמים מסוכנים חוסה בצלן של שתי מערכות דינים; פקודת התעבורה [נוסח חדש] ותקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: **"פקודת התעבורה"** ו**"התקנות"**). פקודת התעבורה אוסרת נהיגת רכב בשכרות (סעיף 62(3) לפק'). **"שיכור"** מוגדר, בין היתר, כמי שנתון תחת **השפעה** של סם מסוכן (סעיף 64ב(א) לפק'). גם התקנות אוסרות נהיגת רכב תחת השפעת סמים משכרים (תקנה 26), או במצב שכרות, המוגדר כמצב שבו לסם יש השפעה על הנוטל אותו ולעניין משקה משכר, מצב בו רמת האלכוהול בדם עולה מעבר למידה כפי שנקבעה בתקנות (תקנה 169ב'). ביחס לצריכת אלכוהול - הדברים ברורים, כל עוד הכמות הנצרכת **אינה** עולה על המותר, רשאי אדם לנהוג מבלי לבצע עבירה של נהיגה תחת השפעת סם.

187. לא כן הוא ביחס לסם, אשר אין בחוק או בתקנות מדד כמותי להוכחת השפעתו. על כן, על התביעה להוכיח את השפעתו בראיות, אשר באמצעותן ניתן לקבוע אם הסם אכן השפיע על חושי הנג דרך נהיגתו (ראה ת"פ 157/02 **מדינת ישראל נ' שנבור**). בהעדר עדויות אודות התנהגות הנאשם במהלך הנהיגה לאחר צריכת הסם ובהעדר חוות דעת מדעית התומכת בעדויות אלו - אין מקום לקביעה כי נהיגת הנאשם

הושפעה מהסם (ראה ע"פ 71136/02 קביטלשויילי סמיון נ' מדינת ישראל).

188. בענייננו, הודגש כאמור, כי נצרכה כמות מזערית של סם, הגם שזו אינה ידועה. בנוסף, הוכח שהנאשם צורך סמים ומורגל בהם. לפיכך, אין לדעת כיצד השפיעה 'הסנפה' בודדת שנטל בכל אחד מהאירועים - הפסולה כשלעצמה - על נהיגתו. הסוכן לא נחקר בעדותו אודות התנהגות הנאשם בעת נהיגתו לאחר שהשתמש בסם.

189. לפיכך, הגם שיש להוקיע את השימוש בסם בעת נהיגה - המאשימה לא השכילה להוכיח, מעל לכל ספק סביר, כי הנהיגה הושפעה מהסם. לפיכך, הנאשם יזוכה מעבירה זו (בשתי הזדמנויות) מחמת הספק.

אישום רביעי - סחר בסם

190. להלן עובדות כתב האישום ביחס לאישום הרביעי:

א.

בתאריך 7.4.13 ביקש הנאשם מהסוכן ליצור קשר עם סימנטוב מחטייב (להלן: "סימנטוב") ולתאם עמו פגישה. זו תואמה בתל אביב. הסוכן והנאשם נסעו יחדיו ברכבו של הנאשם ויוסי נסע בעקבותיהם. במעמד הפגישה ביקש הנאשם מסימנטוב ששיג עבורו 10 גרם סם (קוקאין), לאחר שהסכימו על מחירו בסך 600 ₪ לגרם. אז, התקשר סימנטוב לאדם שזהותו אינה ידועה ושוחח עמו. בתוך כך, שאל הנאשם את הסוכן אם יש ברשותו כסף להלוות לו לצורך רכישת הסם והתחייב להחזירו מאוחר יותר (ואכן החזיר את הסכום במהלך אירוע חומר הנפץ שתואר לעיל).

ב.

הסוכן קיבל מיוסי סך 3,000 ₪, אותו העביר לנאשם שהעבירו לסימנטוב, בעבור הסם. זמן קצר לאחר מכן, קיבל סימנטוב שקית ובה סם ומסרה לנאשם. זה "הסניף" חלק מתכולתו.

191. במעשיו המתוארים, טוענת המאשימה, כי הנאשם ביצע עבירה של סחר בסם מסוג קוקאין בכמות שאיננה ידועה.

192. הסוכן תיאר את העובדות המתוארות לעיל ועדותו נתמכת בשיחות 3064 ו- 3065 (ת/77). הסוכן הוסיף, כי על אף שהנאשם ביקש לרכוש 10 ג' סם, הרי שסופו של יום הוא רכש 5 ג' ולראיה, התמורה ששילם עבורו בסך 3,000 ₪ (על בסיס 600 ₪ ל-1 ג') (ראה עמ' 190-191 לפר'). בשיחה 270 (ת/76) נשמע הנאשם 'סוגר' העסקה עם סימנטוב על 5 ג' - 'האחרונים' לדברי סימנטוב. כן, מתועדת בקשת הנאשם ללוות מהסוכן כסף לצורך רכישת הסם. הסוכן נשמע אומר לנאשם כי ישלם לסימנטוב 3,000 ₪ ונענה בחיוב על ידי הנאשם.

193. להגנתו, שב וטען הנאשם כי הסוכן רקם מזימה נגדו במטרה לפתותו לרכוש סמים. לדבריו, בפתח האירוע נקב הסוכן בשמו של סימנטוב כדי להכשילו ולגרום לו לבצע עבירה (עמ' 459 ש' 31-14). עם זאת, הוא לא כפר בעובדות המתוארות.

194. ההגנה שבה והעלתה את טיעוניה (הזהים לאלו שהועלו ביחס לעסקאות עם דורי) קרי, הדחה והעדר ראיות לזיהוי החומר שנרכש. ההגנה הוסיפה, כי אף אם רכש הנאשם סם כנטען, הרי שרכש לצריכה עצמית ולא היה מקום לייחס לו עבירה של סחר בסם.

195. המאשימה טוענת כי הנאשם יזם את הפגישה עם סימנטוב, כמתואר בשיחה המוקלטת והסוכן סייע לו, לבקשתו. לשיטתה, תיאוריית הקונספירציה מופרכת ביחס לאישום זה (כמו גם ביחס ליתר האישומים), בין היתר לנוכח ההלוואה שביקש הנאשם מהסוכן לצורך רכישת הסם - התומכת במסקנה כי הרכישה לא תוכננה אף לא היתה ידועה מראש לסוכן, אלא ניזומה ספונטנית על ידי הנאשם. יתרה מזו, השיחה בין הנאשם לסימנטוב מלמדת על קשר חברי הדוק בין השניים, ללא זיקה לסוכן, לרבות חברים משותפים שהיו להם (משפחת אברג'יל ועוד). המאשימה מטעימה כי השיחה בין השניים תומכת במסקנה בדבר קשריו הענפים של הנאשם עם עבריינים (עמ' 511 לפר').

דין והכרעה - האישום הרביעי

196. על יסוד מסקנותי ביחס לאישומים קודמים - נשמט היסוד לטיעוני ההגנה ככל שהם נוגעים לטענת ההדחה. צריכת הסמים האינטנסיבית על ידי הנאשם הוכחה באמצעות ראיות מוצקות, מה גם שהוא לא הסתיר עובדה זו. ראה עדותו:

"ת. ...העוון היחיד שלי זה שאני משתמש בסמים. גם זה לא בגלל שאני אוהב, אלא בגלל הפציעות המרובות שיש לי.
ש. אתה מדבר על המורפיום?
ת. מורפיום זה סם קשה ואני מעדיף להשתמש בסם טבעי מאשר במורפיום.
לשאלת בית משפט, מה זה סם טבעי?
ת. הכוונה לקוקאין". (פרוטוקול מיום 11.1.16 עמ' 494 ש' 25-19).

197. ברי, והדבר עולה היטב מהנסיבות שהוכחו, כי המפגש עם סימנטוב, כמו המפגשים עם דורי, נועד לרכישת סם לצריכה עצמית. נסיבותיו דומות לנסיבות בהן נערכו המפגשים עם דורי ומצביעות הן על יוזמת הנאשם לרכוש הסם, הן על בקיאותו בזיהוי הסם. נשמט אפוא היסוד לטענת ההגנה, כי נרכש חומר 'דמוי סם'. יש בטענה זו משום "עלבון" לידע המקצועי שהפגין הנאשם, אשר גם באירוע המתואר, הסניף חלק (קטן) מהסם מיד לאחר שרכשו והביע סיפוק מאיכותו. די בכך כדי לעמוד בנטל להוכחת טיבו של החומר כסם מסוכן. ראה דברי הסוכן:

"ש: ראית אם סימן טוב העביר משהו לאמיל?
ת. הוא התקשר לחבר שלו, חבר שלו בא עם רכב לבן והביא לו את זה.
ש. מה הביא לו?
ת. קוקאין.
ש. איך אתה יודע?
ת. כי אמיל הוציא, שם את זה על האצבע והסניף". (פרוטוקול מיום 22.12.14 עמ' 45 עמוד)

254 ש' 14-19).

אף מבלי לבדוק הסם במעבדה וללא הבאת ראיות מדעיות, הוכח שמדובר בסם.

משיחות

198.

הנאשם עם סימנטוב עולה היכרות קודמת בין השניים, לרבות מפגשים קודמים שקיימו. דבריהם החמים זה לזה מלמדים על אופיו של הקשר ביניהם - עצמאי וללא זיקה לסוכן:

"סימנטוב: מה קורה?"

אמיל: מה עניינים אח שלי? (נשמעות נשיקות).

מה קורה? הרבה זמן נעלמת" (שיחה 270 עמ' 10).

אף את הסוכן הכיר סימנטוב ודרש בשלומו:

"סימנטוב: ... מה עניינים אחי, שמעון? מה, איפה נעלמת?"

...

שמעון: אני לא מתקרב...".

אין ספק שפנייתו של הנאשם לסימנטוב הייתה ישירה וללא סיוע הסוכן:

"אמיל: יש לך מישהו לקחת מהגבוה, יש לך משהו... תסדר לי כמה

סימנטוב: כמה אתה רוצה?

אמיל: בשבילי אני רוצה עשיריה, אני יודע..." (שיחה 270 עמ' 15).

מהמשך שיחתם עולה כי לשניים עסקים משותפים, גם עם אחרים, בין היתר בתחום הנפצים. אופי השיחה מלמד כי אין מדובר בעסקים כשרים:

"סימנטוב: איך הגעתי אליך אני... הגעתי אליך מהאוויר?"

אמיל: גם שותף וגם אני משקיע כסף..." (שיחה 270 עמ' 20).

199. הנאשם לא נזקק אפוא לתיווכו של הסוכן כדי לרכוש סם מסימנטוב, אף לא לעידודו. הוא יזם את המפגש ומימש את ייעודו.

200. לטענתו, לפיה רכש את הסם מסימנטוב בעקבות דברים שאמר לו הסוכן, לפיהם, לאחרונה הוא עצמו

רכש מסימנטוב 'חומר טוב' - אין יסוד בראיות. יתירה מזו, אף אם נאמרו, אין בהם משום הדחה. היה זה הנאשם שיזם את ההתקשרות עם סימנטוב, תיאם את הפגישה עמו ורכש ממנו את הסם. הסוכן אמנם נכח במקום, הלווה כסף לנאשם לבקשתו, לרכישת הסם ואף נטל חלק בשיחה שקדמה לרכישת הסם, בין הנאשם לסימנטוב, אולם לא הדיח את הנאשם לביצוע העבירה. בעדותו, הודה הנאשם כי 'איבד שליטה':

"אני צורך (סמים - ו.מ.) ואני שולט בעצמי ואין הרבה... אני לא מכיר הרבה אנשים שמשתמשים בסמים ומתנהגים ככה. אני פחות או יותר יש לי שליטה אבל לפעמים מאבדים שליטה, כל אדם מאבד שליטה. אנחנו לא מדברים עלי, אנו מדברים על הפעולה שעושה סוכן משטרתי. הוא מספר לי שהוא קנה 100 גרם, משהו בן זונה מסימנטוב ויש לו משהו בן זונה. אז אה... כן.

אני פגשתי את שמעון בתחנת דלק, הוא אמר לי שהוא ראה עכשיו את סימנטוב וקנה ממנו 100 גרם חומר בן זונה, אלה המילים שלו. ואז כן אמרתי לו אם יש לו משהו טוב וביקשתי שיתקשר אליו אז הוא התקשר אליו ונסענו לפגוש את סימנטוב וסימנטוב ירד..." (פרוטוקול מיום 11.1.16 עמ' 509 ש' 19-23, עמ' 510 ש' 9-6).

הנאשם תר כל העת אחר "חומר טוב" כדי לרכשו וכך עשה גם הפעם. אין משקל לעובדה הנטענת על ידו - ואשר לא הוכחה - לפיה אמר לו הסוכן כי לסימנטוב 'חומר טוב'. יתירה מזו, לדידו, רכישת סם לצריכה עצמית אינה בגדר עבריינות או עבירה:

"...ואני איש עסקים לגיטימי, כן. אני בכלל בן אדם ישר. כסף טמא גם אם הוא עובר בטעות בידיים, אני הולך לשטוף את הידיים שלי עם כלור אחריו. זה החינוך שקיבלתי" (פרוטוקול מיום 11.1.16 עמ' 511 ש' 16-18).

201. בדומה למסקנותי ביחס לעסקאות עם דורי - אף בעניין רכישת הסם מסימנטוב, הוכחה עבירה של 'עסקה אחרת' בסם לצורך שימוש עצמי.

האישום השביעי - עבירת איומים

202. עניינו של אישום זה באיומים שהשמיע הנאשם על הסוכן במהלך חקירתו, בתאריך 9.6.13 כי יפגע בחייו באמרו: **"חבל עליו... זמנו קצר... בן זנונים... תשמרו עליו טוב... אני בסיום של התיק והעניינים שלי יוצא לצוד את הסוכן"** וכן, איומים שהטיח בחוקריו, בתאריך 11.6.13 כי יפגע בהם.

203. צוות החקירה ערך דוחות פעולה ומזכרים אודות איומי הנאשם (ראה עדות של רפ"ק אבשלום ורפ"ק גור וכן וכן ת/17, ת/22, ת/31 והאסמכתאות שם). בחקירתו, ת/21 מיום 09.06.2013, נשמע הנאשם מאיים על הסוכן כדלקמן: **"בעזרת השם שיהיה לו (לסוכן) תאונת דרכים"** (עמוד 3 ש' 30), **"אני חף מפשע ואחראי לבוא על עונשם, האחראים יבואו על עונשם... אני אמצא אותם גם"** (עמ' 6 ש' 11-1). **"כסף הלוואי שזה יעלה לי רק בכסף. ושמעון שיעלה לו משהו אחר בעזרת השם, תרשום גם את זה"** (עמ' 26 ש' 20). בהמשך אמר: **"איזה יופי, רב פקד שמעון דפק עבודה יפה, אה, בן שרמוטה בא לי לתלות אותו על הגרדום הבן זונה הזה, תרשמי את זה, אודליה תרשמי"** (עמ' 64 ש' 33-35).

204. הנאשם הוסיף ואיים על הסוכן **"יהיה בסדר אחרי המעצר הזה אני בא לצוד את שמעון... כמו**

חיה אני אצוד אותו" (עמ' 74, ש' 19). כך גם בחקירתו מיום 05.06.2013: "החיים של אמא של שמעון אם הוא יכניס לי, יערב לי את הבן שלי. יש לו אחיות, יש לו אחים, יש לו אחיינים, יש לו אחייניות, יש לו משפחה בצד" (עמ' 6 ש' 32) וב-ת/30: "מי שנוגע במשפחה שלי את אמא שלו אני אזיין, אין חוקים, אתם לא מכירים אותי, תגידו לבוס שלכן את אמא שלו אני אזיין" (עמ' 20 ש' 34).

205. הנאשם אישר כי אמר הדברים, אולם טען כי היה "מסטול" בעת אמירתם ואינו זוכר מאומה. הוא שלל כוונת פגיעה בסוכן (עמ' 606 ועמ' 608 לפרו').

206. המאשימה טוענת, בהינתן מועד מעצרו של הנאשם - ביום 04.06.2013 - כיומיים ואף יותר טרם המועד בו השמיע את איומיו - כי אין לקבל את טענת הנאשם לפיה היה נתון להשפעת סמים. לשיטתה, התבטאותו מדברת בעד עצמה, כמפורט וכמתועד. אין ספק כי אמר את דבריו בכוונה להפחיד ולגרום נזק.

207. עו"ד נבון טען להגנת הנאשם, כי לא הוכח היסוד הנפשי הנדרש לביסוס עבירת האיומים המיוחסת למרשו, קל וחומר לנוכח הדרישה להוכיח 'כוונה מוגברת' בעבירה זו. לשיטתו, בעת חקירתו, קיבל הנאשם תרופות נרקוטיות ומשככי כאבים, אשר השפיעו על הלך רוחו, על צלילותו ועל כן, אין לייחס לו כוונה ובוודאי לא כוונה מיוחדת. לעניין זה הפנה הסניגור למסמכים רפואיים בעניינו של הנאשם. יתרה מזאת, במהלך החקירה המשטרתית, אושרה לנאשם קבלת תרופה באמצעות משפחתו המכילה מורפין.

208. תימוכין לטיעוניו ביקש הסניגור למצוא בדוחות שב"ס, מהם עולה הזדקקות הנאשם למשככי כאבים חזקים, באורח קבוע, מה גם שאין מחלוקת כי צרך סמים. ברי אפוא, לשיטתו, כי בעת חקירתו היה שרוי הנאשם ב'קריז' ועל כן, אף מהטעם הזה, אין להטיל עליו אחריות פלילית בגין האיומים שהשמיע כלפי הסוכן והחוקרים.

209. אכן, העובדה שהנאשם צרך סמים דרך קבע אינה שנויה במחלוקת. כן מוסכם, כי סופקו לו במהלך חקירתו משככי כאבים, כדי להקל על סבלו. ראה לדוגמא מזכר נ/13 מיום 5.6.13, שם ציין רפ"ק אלן אבשלום כי "בטרם גביית הודעה מהחשוד טען לכאבי בטן וכן ביקש לקבל כדורים אשר הובאו ליחידה ע"י משפחתו. לאחר שיחה עם החובש איציק מארה, נתבקש לסור למרפאה ע"מ שהרופא יאשר לנ"ל לקבל את הכדורים שהובאו ע"י בני משפחתו. לאחר אישור הרופא המשטרה בלה"ב קיבל החשוד 2 כדורים וכן שתיה חמה וקרה וא. צהריים במהלך גביית ההודעות ממנו". הוכח אפוא שהנאשם טופל תרופתית. מנגד, אין ראיה להיותו שרוי במצב של 'שכרות' או 'קריז' אשר בעטיים איבד את צלילותו לכאורה.

210. זאת ועוד, העיון בהודעות הנאשם שנגבו במועדים הרלבנטיים, מלמד על צלילות ושליטה בנעשה. אמנם חשיפתו לפעילות הסוכן בחסות המשטרה הבעירה את חמתו הן על הסוכן, הן על המשטרה, אולם הוא השכיל לכלכל צעדיו בחקירות בהירות, נמנע מלמסור גרסה ושמר על זכות השתיקה. רק כלפי הסוכן והמשטרה התבטא בחריפות, ללא רסן על שום זעמו הרב. הוא עשה כן במודע.

211. תימוכין למסקנה זו ניתן למצוא במזכר מיום 12.6.12 שערך החוקר רס"ב חיים מיכאלשוילי, בו תיעד את איומי הנאשם בחקירתו מיום 11.6.12 וציין, בין היתר, כי הבהיר לנאשם שעליו לחדול מאיומיו וזה הבין היטב את דבריו והשיב לחוקר: "אני לא אאיים יותר, אבל אני מזהיר אותכם, את המשפחה שלי

תעזבו בשקט, אני לא אאיים יותר (החוקר מפנה לדיסק 493-1-13 מיום 11.6.12 מונה 00:36-00:38). דברים אלו תומכים במסקנה כי היה צלול, שלט בדבריו שנאמרו במודע.

212. אשר על כן, אני קובעת, כי הנאשם ביצע עבירה של איומים כלפי הסוכן וחוקריו, במטרה להפחידם ולגרום להם לנזק.

סיכום

213. באה לסיימה פרשייה ארוכה וסבוכה. כתב האישום שהוגש נגד הנאשם ייחס לו עבירות חמורות. במבחן התוצאה, ביחס לחלק מהעבירות נושא כתב האישום - הורשע הנאשם בעבירות שחומרתן פחותה מאלו שיוחסו לנאשם מלכתחילה. כך, העבירות של סחר בסם הומרו ל'עסקה אחרת' בסם שתכליתה צריכה עצמית. ביחס לעבירות של סחר בסם וניסיון לייבא סם, נקבע כי העבירות בוצעו, אולם התנהלות המשטרה נגועה בהדחה. ביחס לעבירה של סחר בכלי נשק - ככל שהדבר נוגע לנפצים - נקבע כי הנאשם ביצע עבירה של רכישת חלק מכלי נשק שאינו תקין. באשר לעבירה של נהיגה בשכרות - זוכה הנאשם מחמת הספק.

214. מתווה ההגנה של הנאשם עבר שינויים במהלך ההליך; תחילה, נמנע הנאשם מלתת מענה לכתב האישום ובפועל הכחיש חלק ניכר מהעובדות, אגב כינוי הסוכן 'שקרן'. לאחר שהחלה פרשת ההגנה ובמהלך חקירתו הנגדית, שינה לפתע הנאשם את טעמו וגרס כי שיתף פעולה עם הסוכן כדי לתקן עוולות, מתוך תחושת 'שליחות':

"שיתפתי פעולה כי ידעתי שהמשטרה רודפת אותי ורציתי לתקן את זה. אני לא ידעתי שקיים מתווה האוסר הדחה. אני עשיתי את זה למען הילדים שלי, למען עשיית צדק, למען כלל ילדי ישראל, כמו שאני רואה לנגד עיניי, מפלילים רק מגזר מסוים של אנשים בדרך הזו וזה לא יכול להמשיך ככה. זה הכל" (פרוטוקול מיום 11.1.16 עמ' 504 ש' 24-28).

ובמקום אחר:

"...האם נפלתי במלכודת? אני משיב שנתתי להם לנצח במערכה על מנת לנצח את המלחמה. אני מדבר על שוטרים פסולים, עבריינים שעשו דברים שלא יעשו... זו התרומה שלי, כן, זה כסף שהחלטתי לשרוף אותו ולתרום אותו למטרה נעלה... שמעון, ידעתי שהוא מלשין, ידעתי שהוא עובד עם אבי גור, זה היה ברור לגמרי, כן" (פרוטוקול מיום 11.1.16 עמ' 493 ש' 18-19, עמ' 495 ש' 16-19).

215. הנאשם לא השכיל לשכנע כי יש ממש בגרסתו הכבושה. טענה נוספת שהעלה, לפיה הראיות שהובאו להוכחת העבירות שביצע - למעט ייבוא הסמים - אינן קבילות בשל אי הכללתן בהסכם ההפעלה עם הסוכן, מוטב היה כי לא היה מעלה אותה. קבילותן של ראיות אינה נגזרת מהסכם ההפעלה עם הסוכן, אלא בהתאם לפקודת הראיות. לא הוכח כל פסול בהשגת הראיות.

216. לאור כל האמור לעיל, ולאחר ששוכנעתי מעבר לספק סביר כי הנאשם ביצע העבירות בהתאם לממצאי לעיל, אני עמוד 49

מרשיעה את הנאשם בעבירות כדלקמן:

- **רכישת נשק** (חלק מנשק)
(עבירה אחת, אישום 1) - לפי סעיף 144(א) סיפא לחוק העונשין - נושא האישום הראשון (רכישת הנפצים).
- **סחר בנשק** (עבירה אחת, אישום 5) - לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (מסירת חומר הנפץ).
- **קשירת קשר לביצוע חבלה בכוונה מחמירה** (אישום 1) - לפי סעיף 499(א)(1) בצירוף סעיף 329(1) לחוק.
- **עסקה אחרת בסם מסוכן** (3 עבירות, אישומים 2,3,4) - לפי סעיף 13 יחד עם סעיף 19א לפק' הסמים (בנסיבות של שימוש עצמי).
- **תיווך בסם מסוכן - (אישום 3) - עבירה לפי סעיף 13 יחד עם סעיף 19א לפק' הסמים.**
- **סחר בסם וניסיון לייבא סם מסוכן** (אישום 6) - עבירה לפי סעיף 13 יחד עם סעיף 19א לפק' הסמים בצירוף סעיף 92 לחוק העונשין.
- **איומים** (אישום 7) - לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

ניתן היום, ו' חשוון תשע"ט, 15 אוקטובר 2018, במעמד הנאשם וב"כ הצדדים.

ורדה מרוז, שופטת
סג"נ